

Revistă premiată cu medalia și diploma „Pamfil Șeicaru” pentru literatură 2008 și „Premiul de excelență” al Uniunii Ziariștilor Profesioniști din România 2011-2012

Climata

123
Anul 14
martie 2020

Director fondator: Ion Iancu Vale

Director editor:

prof.dr. Gheorghe-Valerică Cimpoca

Director imagine: Anton Gagi

literare

Revistă literară și de cultură românească
Fondată: mai 2007

„La Primavera” - Sandro Botticelli

Cuprins

Anna Ahmatova/ Poeme...3
Gheorghe Valerică Cimpoca/ În căutarea adevărului...4
Gheorghe Constantin Nistoroiu/ Mircea Eliade...6
Anton Găgiu/ La răsărit e apusul ...8
Ion Teodor Palade/ Caiet de școlar...9
George Petrovai/ Vocea aparte a lui Elias Canetti...10
Cornelia Florescu/ Poezii...11
Ami Oteanu/ Tărâmul macilor lila...12
Alexandru Eusebiu Ciobanu/ Interviu Liviu Antonesei...14
Claudia Voiculescu/ Fratele lui George Enescu...16
Florea Turiac/ Divina Comedie...19
ITHACA/ Colaj liric...20
Manuela-Anda Radu Popescu/ Glume evreiești...21
Anton Găgiu/ Nicolae Rotaru la șapte zeci de ani...22
Adrian Munteanu/ Poeme...23
Raul Anchel/ Scurtă trilogie a iubirii...24
Mihai Merticaru/Vlad Vlas, un umanist înflăcărât...26
Costinel Petrache/ Poezii...27
Paul Leibovici/ Hababini-ființe imaginare...28
Ion Iancu Vale/ Triplu proces de conștiință...29
George D. Piteș/ Regal - literar...30
Vavila Popovici/ Despre cumpătare...31
Ben Todică/ Puterea cuvântului în limba maternă...32
Mihai Batog-Bujeniță/ Povești noi pe strune...35
Elena Buică/ Exercițiu de imaginație...36
Julia Kakucs/ În singurătatea dimineții...37
Sebastian Drăgan/ Așa cum scazi și te adun...38
Angela Burtea/ Iubirea dintre noi...39

INFO CLIMATE

Coperta 1
„La Primavera”,
de Sandro Boticelli

CONTURI PENTRU DEPUNERI DESCHISE LA BANCA TRANSILVANIA TÂRGOVIȘTE
RO54 BTRL 01601201U02393XX - pentru depuneri în LEI - RO 04 BTRL EURCRT00U0239301 -
PENTRU DEPUNERI ÎN EURO (SWIFT: BTRLR022) - USD: RO44BTRLUSDCRT00U0239301

Redacții asociate - România:

Bacău, Bistrița, Brașov, Cluj-Napoca, București, dev,
Focșani, Iași, Suceava, Turnu-Severin, Hunedoara,
Mangalia, Olănești, Dragnea, Ploiești.

Alte țări: Anglia, Australia, Belgia, Canada,
Danemarca, Elveția, Franța, Germania, Gibraltar, Israel,
Italia, Macedonia, Portugalia, Republica Moldova,
Serbia, Spania, SUA, Ucraina.

Redactor șef: Ion Iancu Vale

Redactor șef-adjunct: prof.dr. Gheorghe Valerică Cimpoca

**Colegiul redacțional: Anton Găgiu, Emil Stănescu, Florea
Turiac, Gabriel Mihalache, George Piteș, Vasile Didoacă Dojana,
Grigore Grigore, Ion Teodor Palade, Romulus Gandy Georgescu**

Fondatori:

**Ion Iancu Vale
Mircea Cotârță
Sebastian Drăgan**

Colaboratori principali: Mihai Antonescu, Nicolae Bălașa, Elena Buică, Roni Căciularu, Luca Cipolla, George Coandă, Florian Copcea, Melania Cuc, Emilia Dănescu, Mircea Drăgănescu, George Filip, Dan Gîju, Dimitrie Grama, Dragoș Niculescu, Djamal Mahmud, Menuț Maximilian, Gavril Moisa, Octavian Mihalcea, Monica Mureșan, Ștefan Lucian Mureșanu, Florin Vărlan Neamțu, George Petrovai, Vavila Popovici, Georgeta Resteman, Puiu Răducanu, George Roca, Viorel Roman, Dorel Schor, Claudia Serea, Gabriela Căluțiu Sonnenberg, Al. Florin Țene, Baki Ymeri, Mihaela Loredana Mușetescu, Gheorghe Neagu, Mihai Merticaru, Ioana Stuparu.

Răspunderea deontologică a materialelor publicate aparține exclusiv semnatarilor

Revistă editată de Societatea Culturală și Prietenie „LA NOI ACASĂ” Târgoviște ISSN 1843-035X

Revista apare în colaborare cu Societatea Scriitorilor Târgovișteni

Tehnoredactare: Mariana Briceag; Secretariat: Reta Sofronie Iancu

**Anna
Ahmatova**
(1889-1966)

Cântecul ultimei întâlniri

Stă pieptu-mi gata să
se frângă,
Fără putere, înghețat,
Mănușă pentru mâna stângă
Pe mâna dreaptă-am îmbrăcat.

Că sui un munte, îmi păruse,
Și treptele erau doar trei ...
„Hai, mori cu mine!” toamna-mi spune
Ținându-mi calea sub un tei.

„Ursitele mi-au fost haine,
Și mă-nșelără zi de zi ... ”
Răspuns-am tristă : „Și pe mine !
Cu tine-odată voi muri”

Aceasta-i ultima cântare.
Priveam spre casa de cândva -
Gălbuie și nepăsătoare
Lumina-n dormitor ardea.

Era și gelos și gingaș

Era și gelos, și gingaș totodată,
Ca nimeni sub soare știa a iubi.
Să nu-i cante însă de ce-a fost odată,
Ucise-a mea pasăre albă-ntr-o zi.

Șopti, în odaie intrând pe-nserate:
„Iubește-mă, scrie, trăiește din plin!”
Și urmele păsării fură-ngropate
În preajma fântânii, sub vechiul arin.

Promisui-am plânsul că n-o să m-
apuce,
Dar inima-mi piatră pe loc s-a făcut.
Și-mi pare într-una, oriunde m-aș duce,
C-aud glasul dulce urcând din trecut.

M-a poftit la el poetul

M-a poftit la el poetul.
E duminică-amiază.
În odaie cald și bine
Și afară – un ger nebun.

Peste pâcla zdrențuită
Luce-un soare ca o fragă...
Gazda nu mi-e prea limbută,
Dar privirile-i vorbesc.

Ochii-aceștia, fiecare
E dator să-i țină minte;
Pentru mine-i mult mai bine
Nici să nu mă uit la ei.

Dar mi se-ncrustară-n suflet
Cele spuse-n amiază
Petrecută-n casa-naltă,
Lângă ale Nevei porți.

Dulce vânt prin tei cum bate

Dulce vânt prin tei cum bate,
Cea întredeschisă ușă...
Au rămas pe masă-uitate
O cravașă, o mănușă.

Pleoapa lămpii pal clipește...
Stau și-ascult tăcere-adâncă.
Pentru ce-ai plecat? Firește,
A pricepe nu pot încă...

Să ne-mbucure fereastra,
Măine zorii ne așteaptă.
Minunată-i viața asta ;
Inimă, fii înțeleaptă.

Ostenit-ai strașnic foarte,
Strigi mai stins, bați mai arare...
Sufletele – scria-n carte –
Pare-se-s nemuritoare.

Londonezilor

A două's'patra dramă-a lui
Shakespeare,
Cu mână calmă, epoca o scrie.
La cel mai crunt ospăț, azi, musafiri,
Mai bine decât Hamlet, Cezar, Lear;
Vom recita pe apa plumburie;
Ale Julietei oseminte fine
Mai bine le vom duce în mormânt,
Pe geam la Macbeth vom privi
mai bine,
Cu ucigașu-alături tremurând –
Dar drama asta s-o citim să nu ne ceri!
E mai presus de orișice puteri!

Calomnia

Calomnia pretutindeni m-a tot însoțit.
Pasu-i târător până și în somn l-am auzit
Și în orașul mort sub cerul cu-apucături
haine,
Căutând, rățăcit, loc de mas, fărâma de
pâine.
Și refracția ei arde în toți ochii deodată,
Ba ca trădarea, ba ca spaima
nevinovată.
Nu mă tem de ea. La orice nouă
provocare
Ripostez pe potrivă, demnă,
necruțătoare.
Dar fatala zi deja mi-o prezic, e în
preajmă, –
În zori vor veni la mine prietenii să mă vadă
Și mi-or deranja dulcele somn cu bocetul lor;
Iar pe piept mi-or pune iconița cu auriu ozor:
Necunoscută de nimeni atunci și ea va
intra
Și la patul meu cu neobosita gură a sa
Va tot număra obidele care n-au existat,
Împletindu-și vocea cu prohodul
psalmodiat.
Și toți vor pricepe: nerușinata prinde-a
aiuri,
Încât vecin la vecin nu va-ndrăzni a privi,
Pentru ca în strașnic vid trupul meu să cadă,
Pentru ca sufletu-mi să ardă ultima dată
Cu neputință terestră, zburând spre-al
zilei zorit,
Cu sălbatică milă pentru pământul
părăsit.

În căutarea adevărului (41). Armonia dintre Om și Natură

„Trebuie să ne întoarcem la natură și la Dumnezeu naturii.” Luther Burbank

Gheorghe Valerică CIMPOCA

Creatorul a adus prima dată la viață Universul și apoi Omul pe care l-a plasat în centru acestuia, astfel încât să coexiste o armonie perfectă între Om și Univers (Natură). Păstrarea conexiunii dintre om și natură este indispensabilă existenței umane. Natura îi oferă ființei umane forța de care are nevoie pentru a evolua și a supraviețui, iar omul la rândul său ar trebui să-i fie profund recunoscător și să-i asigure acestea o protecție permanentă. Se poate afirma că omul nu ar exista fără natura creată special pentru el, deoarece și el este creat în așa fel încât, fără o legătură strânsă cu natura, el nu ar putea trăi. Natura are în componența sa toate elementele vitale pentru om, se manifestă și reacționează o dată cu evoluția acestuia. Omul a știut să se bucure de ceea ce îi oferea mediul înconjurător pentru a supraviețui și anume: pământul are rolul de a-i procura hrana și de a-i oferi un spațiu de locuit confortabil, energia necesară pentru deplasare și producerea de bunuri materiale; aerul îl ajută să respire și să protejeze planeta de razele ultraviolete dăunătoare vieții; apa are un rol vital pentru organismul uman și pentru a menține o temperatură moderată pe pământ; iar focul, adică căldura soarelui și a miezului pământului, face posibilă viața pe planeta noastră. Toate lucrurile au rostul lor în universul înconjurător omului, nimic nu există întâmplător. La început omul nu avea cunoștințele necesare înțelegerii universului și folosea natura mai mult pentru a-și asigura hrana necesară supraviețuirii. Cu trecerea timpului omul a făcut progrese tehnologice și sociale,

organizându-se în societăți umane din ce în ce mai mari și mai complexe. Încă din cele mai vechi timpuri, omul a trăit într-o strânsă legătură cu natura și cu tot ce îi oferea aceasta. Spațiul în care se deplasa omul primitiv era limitat, iar necesarul traiului de zi cu zi îl lua de pe suprafețe restrânse. Dorind mai mult, omul și-a extins teritoriul până când toată planeta Pământ a fost ocupată, iar acum vrea să plece și să se extindă dincolo de planeta Pământ, chipurile să colonizeze alte planete din univers, să exploateze zăcămintele și energiile acestora în vederea îmbogățirii. Pentru atingerea obiectivelor propuse, omul, de cele mai multe ori, a dus războaie de cotropire cu populațiile băștinașe, pe care le-a exterminat conștient sau inconștient, colonizând apoi teritoriile ocupate cu populații din alte regiuni ale planetei. În aceste perioade de expansiune au existat, în opinia mea, schimbări radicale în relația dintre om și natură cu efecte pozitive, dar și negative, atât pentru om cât și pentru natură. Timp de milenii, oamenii au intuit importanța crucială a naturii în viața omului. Astăzi, prin intermediul cercetărilor științifice, s-a devenit clar că, un contact strâns al omului cu natura ne poate ajuta să înlăturăm stările de depresie, ne stimulează autoaprecierea, ne ajută să devenim mai puțin grijulii, mai puțin agresivi și indiferenți și să ne îmbunătățim performanțele profesionale și spirituale. O înțelegere profundă a relației dintre om și natură formează o atitudine corectă care poate contribui semnificativ la obținerea fericirii, a prosperității și a longevității reprezentanților societății umane. De la natură nu ne vin numai viața, robusta sănătate, frumusețea și inteligența; ne mai vin și decadența, moartea, diformitățile, urâtenia și imbecilitatea. Omul a fost creat spre a fi înzestrat cu rațiune pentru înțelegerea naturii. După spusele lui Blaise Pascal, **„Omul este o trestie, cea mai fragilă din întreaga natură, dar este o trestie cugetătoare”**. Natura singură n-a fost și nu este în stare să creeze o minte care s-o înțeleagă. Numai omul, ființă creată de Dumnezeu, este în stare să înțeleagă natura și s-o respecte. El trebuie să se protejeze de forțele dezlanțuite ale naturii (cutremure,

furtuni, incendii) prin mijloace tehnice concepute de el și folosite ca mijloace de apărare, în nici un caz de distrugere. Fiecare element din natură are rolul său bine stabilit de niște legi nescrise, de legi ale evoluției vieții pe pământ. Aceste legi nescrise au dus la o stare de echilibru dintre om și natură, până în momentul când omul a început să aibă pretenții tot mai mari față de modul său de viață, până în momentul când omul a crezut că poate să facă tot ce vrea cu natura fără să pățească nimic, până în momentul în care omul a crezut că el este în vârful piramidei trofice. S-a ajuns într-o etapă în care cu greu mai putem salva echilibrul dintre om și natură. Încălzirea globală și poluarea planetei sunt două din consecințele creșterii consumului și a risipei exagerate de către oameni. Pe zi ce trece, omul rupe echilibrul cu natura prin activitățile pe care le desfășoară în fiecare zi, începând cu tăierea pădurilor, cu exploatarea exagerată ale zăcămintelor subsolului (petrol, gaze, minereuri, etc..) prin tehnologii poluante, prin activitățile industriale și agricole pentru așa numita **„o viață mai bună”**. Natura reacționează printr-o violență din ce în ce mai mare, prin fenomene care duc la dezastre cu pierderi materiale însemnate și cu pierderi de vieți umane. Sănătatea fiecărui om este influențată de sănătatea mediului. Populația planetei se apropie de șapte miliarde de persoane și este într-o creștere alarmantă. Trăim împreună pe aceeași planetă, iar schimbările pe care le producem într-o anumită zonă a planetei pot afecta și oamenii din zone îndepărtate. Am putea spune că modul în care ne comportăm cu natura lasă o amprentă de durată. Așadar, prin propriile acțiuni și alegeri, fiecare dintre noi poate lua măsuri pentru a-și reduce amprenta și a ajuta la combaterea schimbărilor climatice. Este foarte important să acționăm astfel încât să stopăm nesăbuiința unor conducători care ne promet că ne duc în rai dacă le urmăm planurilor emise de ei și anume: putere supremă asupra naturii și universului, consum și risipă cât mai mari pentru creșterea economiei planetare la infinit, câștiguri imediate și cu muncă puțină sau deloc, distracție continuă, trai îmbelșugat și

vacanțe cât mai multe în locuri exotice. Toate aceste acțiuni umane nesăbuite au dus la degradarea rapidă a naturii, pe care nu toți conducătorii o recunosc. Cei care au de suferit de pe urma degradării naturii sunt oamenii simplii, care produc „**pâinea cea de toate zilele**” a căror vieți se degradează o dată cu natura. Degradarea este atât de mare încât oamenii, de la vârste din ce în ce mai mici, se refugiază într-un spațiu virtual, special creat de manipulatorii planetei prin tehnologii de spălare a creierelor. Planeta Pământ este înconjurată, atât la propriu cât și la figurat, de mii de sateliți artificiali, de antene de microunde pentru comunicații și supraveghere continuă, încât au legat-o cu „**lanțuri invizibile**”, adică cu unde electromagnetice milimetrice care distrug lent și irecuperabil viața de pe ea. Ajunge! Ajunge! Este strigătul de disperare al omului captiv. Ajunge cu distrugerea planetei prin exploatarea zăcămintelor necontrolat, prin creșterea așa zisei economii în favoarea celor bogați și nesătui. La nivel planetar, încă din septembrie 2009 resursele energetice ale planetei au fost depășite de consumul populației. Ce au făcut conducătorii planetei, în frunte cu economiștii și bancherii obedienți lor? Au mărit producția de bunuri materiale, obligând populația la un consum exagerat, invocându-se creșterea bunăstării omului. De unde luăm această creștere? De la planeta noastră Pământ prin crearea unor dezechilibre majore. E ca și cum am mânca din planetă bucată cu bucată, lăsând găuri ca viermii dânr-un măr găunos și putred. Un proverb ne amintește că dacă „**ne tăiem craca de sub picioare**” vom cădea liber într-un abis fără margini și fără speranța de a ieși din el. Se consumă mult și inutil cu miliardele de automobile, cu milioanele de vapoare care transportă mărfuri și oameni. Milioane de avioane decolează zilnic ducând sute de milioane de oameni dintr-un loc în altul al planetei, ca să vadă ce?. Oamenii nu au învățat nimic din evoluția lor și anume că toate locurile de pe planetă sunt la fel de minunate și de atractive. De ce trebuie ca omul să călătorească inutil dintr-un loc în altul, numai pentru a se crede că descoperă raiul în altă parte? Acesta se cheamă turism de masă, care ajută numai la răspândirea virusurilor și a bolilor. Omul nu se mai mulțumește cu ce îi oferă natura din țara lui, dorește să petreacă pe plaje exotice private, să se distreze la infinit, să-și satisfacă poftele carnale și să-și umple burțile nesătule. Sărăcia s-a extins la 94% din populația planetei și alături de războaie contribuie la migrația dintr-un loc în altul a milioane de persoane. Au apărut comunități cu puteri suprastatale și cu populații din ce în ce mai

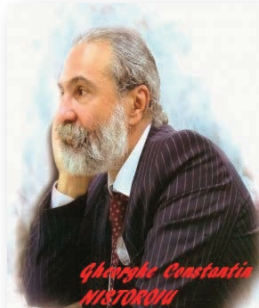
eterogene. Oamenii au ajuns să disprețuiască muncile simple care-i asigurau atât necesarul de trai cât și viața spirituală. În fruntea statelor s-au cocoțat politicieni obedienți puterilor imperiale, puteri care îi manipulează pentru un „**pumn de arginți**”. Cei mai „**valorosi**” oameni ai planetei sunt: politicienii, așa zisii formatori de opinie sau guriștii, fotbalistii, maneliștii, prostituatele, iar homosexualii și lesbienele sunt în fruntea lor. Pe lângă cheltuielile cu înarmarea, se cheltuie pentru manipularea minților umane, pentru îndepărtarea omului de la lumea reală și Adevăr, ce contribuie la legarea definitivă a acestora de o lume imaginară în care totul este controlat de minți diabolice. Puterea se măsoară în cât mai mulți biți manipulați prin mijloace de comunicare în masă și transmiși prin toate căile de comunicare: internet, televiziune, facebook și alte mijloace multimedia. Unde acestea nu dau rezultate se folosesc armate superdotate, echipate cu tehnici ultramoderne de anihilare a revoltelor populare, armate care consumă mai mult de jumătate din rezervele planetei. Stocurile de arme pot distruge planeta de mai multe ori în câteva clipe. Petrolul este moneda de schimb forte prin care se afișează bunăstarea șeicilor arabi plini de aur și palate gigantice, palate cu vârfurile cât mai sus către cer. Toate zăcămintele planetei sunt confiscate de marile puteri cu forța, iar alimentele și medicamentele sunt supravegheate atent de companii multinaționale, care nu plătesc mai nimic pentru producerea lor. Crimele moderne ale superputerilor se manifestă prin blocaje economice și prin amenințări cu arme sofisticate: nucleare, chimice și bacteriologice (virusi). În agricultură, multinaționalele controlate tot de supraputeri, au confiscat sau distrus toate semințele naturale ale statelor producătoare de legume și cereale, semințe folosite de mii de ani, iar populațiilor acestora li se vând de către ei numai semințe de unică folosință și de cele mai multe ori transmutate genetic. Giganții planetei se sprijină pe umerii miliardelor de oameni sărăciți și înfometati. Cine nu se conformează cu politica globală este distrus prin războaie sau înfometare. Globalizarea este prioritatea celor care conduc imperiile moderne, în care omul să devină o unealtă docilă și aducătoare de profit, iar natura să fie exploatată la maxim. Noile arme care amenință existența umană sunt virusii formați în natură sau în laboratoare de cercetare ultrascrete. Omul, indiferent cât de puternic se consideră, este neputincios în fața unor virusi. Natura „ajutată” de om dezvoltă agenți patogeni inframicrobieni,

numiți virusi și care reprezintă cele mai simple forme de viață aceluare. Virusii atacă celulele vi și produc boli infecțioase numite viroze, ducând la moartea acestora. Plantele, animalele, cât și oamenii sunt afectați de mii de ani de virusi naturali diferiți care atacă ca niște armate invizibile, aducând mari pagube atât naturii cât și omului. Când apar și de unde vin virusii nu știm. Pentru om, în ultimii 50 ani, cei mai periculoși virusi au fost virusii gripali, ultimul dintre ei apărând în decembrie 2019, botezat Covid 19. Foarte multe țări, printre care și România, au fost afectate de acest virus care nu face selecție printre țări și populații, bogați sau săraci se îmbolnăvesc și mor la întâmplare. Spaima și frica care au fost induse populațiilor prin răspândirea de mesaje cât mai sumbre au făcut mai multe victime. Bogații, prin gura economiștilor și bancherilor, au pe primul loc grija pentru scăderea economiei mondiale și pierderile celor lor, iar pe ultimul loc este supraviețuirea speciei umane. Credința omului într-un Dumnezeu, Creator al Universului și al omului, este luată în derâdere. Speranța că există un Dumnezeu care ne protejează este îndreptată către conducătorii statelor afectate de virus. Până la urmă se va găsi o soluție de salvare pentru virusul existent, prin crearea unui vaccin, care va îmbogăți complexe farmaceutice multinaționale, adică tot pe cei ce domină lumea. Ce vom face pe viitor, atunci când vor apărea virusi din ce în ce mai agresivi? Cine a creat virusii? Eu cred că „**mama natură**”, care astfel se apără de acțiunile umane dăunătoare. Să nu uităm că omul este înconjurat și de alte forme de viață, formând fauna și flora planetei, care împreună cu el și cu universul extraplanetar formează un tot unitar. Omul trebuie să conștientizeze că este capabil să supraviețuiască pe această planetă și să-și asigure resursele de bază; hrana, apa, aerul curat și energia necesară producerii de bunuri materiale. El trebuie să fie, cumpătat și echilibrat, să respecte natura și alte forme de viață. Închei cu un citat din Dalai Lama care afirmă „**Ce mă surprinde cel mai mult la umanitate? Omul. Își sacrifică sănătatea pentru a face bani. Apoi își sacrifică banii pentru a-și recupera sănătatea. Apoi este atât de nerăbdător cu gândul la viitor încât nu se bucură de prezent. Rezultatul e că nu trăiește în prezent, dar nici în viitor. Trăiește de parcă n-ar muri niciodată și apoi moare fără să fi trăit**”.

Va urma

MIRCEA ELIADE - PROFET AL ETERNITĂȚII

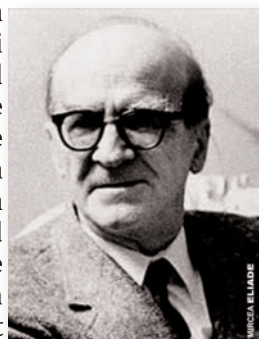
Gheorghe Constantin NISTOROIU

„Mircea Eliade trebuie gândit în triumfiul: Dumnezeu, om și natură, în care domină Sacralul, adică realul atotcuprinzător, cauza unică a tuturor lucrurilor.”

(Petre Țuțea)

Mircea Eliade s-a născut la 28 Februarie 1907 în București. Ioan Petru Culianu consemnează data de 9 Martie 1907, în familia căpitanului de armată Gheorghe Ieremia care din admirație pentru marele lingvist, poet și om politic Ion Eliade-Rădulescu și-a schimbat numele în Eliade. În școala primară apar clar semnele luminoase ale unui copil precoce, iar în cea secundară pe care a absolvit-o la Colegiul „Spiru Haret”, deja ard licăririle scânteilor în fascinantul domeniu al literaturii cu primele povestiri în 1919, un prim jurnal în 1921, primele romane, Memoriile unui soldat de plumb, Romanul adolescentului miop în 1922, și deschiderea Drumului spre orientalistă, Calea care îl va consacra în eternitate, cu primele articole în 1924. Din anul 1925, a urmat Facultatea de Filosofie a Universității București. În 1926, a intrat ca redactor al faimosului cotidian Cuvântul condus de filosoful Nae Ionescu, întetându-și atacurile împotriva profesorului-istoric Nicolae Iorga prin articolele sale, când acesta se abătea de la Destinul imperial al românismului. În anul 1927 a călătorit în Italia unde i-a cunoscut pe Giovanni Papini, V. Macchioro și G. Gentile. În anul 1928, tot în Italia și-a pregătit documentarea despre Filosofia Renașterii italiene pentru susținerea tezei de Licență în Filosofie. Primind o bursă de la Maharajahul Manindra Chandra Nandi din Kassimbazar și-a continuat studiile La Calcutta-India (dec.1928-dec.1931), unde i-a audiat pe marii filosofi Rabindranath Tagore și Surendranata Dasgupta, autorități în Filosofia indiană și în Istoria religiilor. În țară, în 1929 i-a apărut primul roman, Isabel și Apele Diavolului. În 1930 au început în India frământări civile care au dus la închiderea Universității din Calcutta. Mircea Eliade a locuit în casa profesorului său Surendranata Dasgupta, dar apoi s-a produs o ruptură între mentor și discipol, probabil cauza a fost efectul care a dat naștere ulterior romanului de mare succes Maytrei, astfel că Mircea Eliade a fost nevoit să peregrineze pe la mănăstirile Hardwar și Rishikesh (în Svargashram-ul lui Shivananda) din Himalaya. În anul 1931 s-a întors în patrie, iar în anul 1932 și-a susținut

doctoratul la Universitatea București cu o teză despre Yoga, publicată la Paris-București în 1936 sub titlul, „Yoga. Essai sur les origines de la mystique indienne. A predat cursuri de Filosofie și Istoria Religiilor la Universitatea București, între 1933-1940. În anul 1933 i-a apărut romanul de succes Maytrei, parțial autobiografic și documentar indian. Ediția critică apărută la Fundația pentru Literatură și Artă – B. P. Hașdeu – Scrieri literale, morale și politice, i-a adus în 1937 premiul Societății Scriitorilor din România. La alegerile parlamentare din anul 1937 a fost ales deputat. În 1938 devine editorul revistei Zamolxis (1938-1942). După instaurarea dictaturii regale de către Carol al II-lea la începutul anului 1938, Mircea Eliade v-a fi arestat și internat în lagărul de la Miercurea Ciuc, unde v-a fi întemnițat și mentorul său, filosoful Nae Ionescu. Activitatea sa publicistică a fost prodigioasă în cadrul revistelor: Calendarul, Credința, Cuvântul, Criterion, Gândirea, Buna Vestire, Tinerimea Română, Vremea, Sfarmă Piatră, susținând și celebrele conferințe la Radio România: „Secretul Indiei”, „Eseul european și eseul românesc”, „Mesaj cultural de 6.000 de ani”, „Arta și tehnica criticii.” În anul 1940-1941 a fost atașat cultural al ambasadei României la Londra, iar din 1941-1945, tot ca diplomat cultural la Lisabona. S-a stabilit la Paris, unde a predat Istoria Religiilor la Ecole des Hautes, între 1945-1948, apoi la Sorbona între 1948-1956. Între 1956-1957 a ținut cursuri la „Haskell Lectures”, iar din 1957-1985, devine titularul catedrei de Istoria Religiilor la Universitatea Chicago, devenită din 1985, Catedra „Mircea Eliade.”

Opera sa erudită este eminentamente covârșitoare, cât un Everest de creație spirituală.

Spunea odată Mântuitorul nostru Iisus Hristos, că: „Nici un Profet nu este cinstit în cetatea sa!” Din nefericire și nenorocire în Patria noastră-Țara Profetilor, acest Adevăr divin a căpătat cetățenie veșnică.

Opera Profetului Mircea Eliade a însumat, „peste 1500 de cărți, eseuri și articole de specialitate, dedicându-i-se peste 500 de lucrări omagiale. Celebru și respectat în Occident, Eliade a fost denigrat în România de pe poziții marxist-leniniste de către Oscar Lemnar, Zaharia Stancu, Pavel Apostol ș.a.” (Rost-manifest românesc, an I, nr. 2, aprilie 2003)

A fondat revistele Luceafărul, la Paris în nov. 1948, apoi cu Ernest Junger, Antaios (1960-1972), colaborând intens și la publicațiile românești: Ființa Românească, Cuvântul în Exil, Revista Scriitorilor Români, Buletinul Bibliotecii Române (Freiburg), Caete de dor, co-editor la

revista History of Religions din 1957.

„Mircea Eliade a primit titlul de Doctor Honoris Causa al mai multor universități din Franța, SUA, Anglia, Belgia, Argentina, precum și mai multe premii din partea unor instituții prestigioase; a devenit membru al Academiei belgiene și a fost decorat cu „Legiunea de Onoare” în anul 1978.” (ibid., Rost-manifest românesc, an I...)

Cea mai mare parte a lucrărilor sale au apărut în ediții consecutive fiind traduse în limbile de largă circulație universală. „Faima internațională a lui Eliade este confirmată de o lungă serie de distincții, doctorate honoris causa etc., pe care nimeni nu poate prea lesne să le enumere (probabil că nici măcar el însuși...). Una dintre primele este DHC la Universitatea din Yale, în timp ce ultimele sînt DHC la Universitatea din Lancaster (august 1975), DHC la Sorbona (14 febr.1976), catedra oferită de Academia Regală din Belgia (20 febr. 1977) și altele. (Ioan Petru Culianu, Mircea Eliade, Cittadella Editrice, Assisi, 1978/ Ed. Polirom, București-2004)

OPERA – lucrări filosofice și științifice:

Solilocvii (1932); Fragmentarium (1939); Ifigenia (1939) dramă în trei acte și cinci tablouri cu premiera în sala „Comedia” a Teatrului Național din Capitală în 12 Februarie 1941; Mitul reintegrării (1942); Traite d'histoire des religions (1949); Le Chamanisme et les techniques archaïques de l'extase (1951); Images et symboles (1952); Das Herlige un das Profane (1957); Birth and Rebirth (1958); Nuvele, Madrid (1963), From Primitives to Zen (1967); Religions australiennes (1972); Histoire des croyances et des idées religieuses I-III (1976-1983); Mircea Eliade/ Ioan P. Couliano, Dictionnaire des Religions, Editions Plon-1990.

Ioan Petru Culianu care a colaborat timp de patru luni, în 1975 cu Mircea Eliade ca cercetător postdoctoral la Divinity School, Uniersitatea Chicago, i-a dedicat o monografie în anul 1977, prezentând o listă mai vastă a Operei savantului, astfel:

a) Operele lui Eliade

Alchimia asiatică; Cosmologie și alchimie babiloniană; Mitul reintegrării; Comentarii la legenda Meșterului Manole; Insula lui Euthanasius; Amintiri I. Mansarda; Le Yoga. Immortalite et liberte; Techniques du Yoga; Traite d'histoire des religions; Le Mythe de l'eternel retour; Le Chamanisme et les techniques archaïques de l'extase; Images et symboles; Forgerons et alchimistes; Mythes, rêves et mysteres; Naissances mystiques; Patanjali et le yoga; Mephistopheles et l'Androgyne; Aspects du mythe; Le Sacre et le profane; De la Zamolxis a Gengis-Khan; La Nostalgie des origines; Religions australiennes; Fragments d'un journal (I); Occultism, Witchcraft, and Cultural Fashions; Histoire des croyances et des idées religieuses; Myths, Rites, Symbols; From Primitives to Zen.

b) Lucrări despre Eliade

Altele în afara celor 500 de lucrări omagiale: Dialectic Altizer, M. E. and the Dialectic of the Sacred; Ioan Petru Culianu, Mircea Eliade, Cittadella Editrice, Assisi, 1978, la care se adaugă cu cinste și venerarea adusă de Petre Țuțea în, Mircea Eliade, ed. îngrijită de Tudor B. Munteanu, Cluj-Napoca, Eikon-2007.

Profetism Românesc al lui Mircea Eliade care îmbrățișează în cele două volume: Itinerariu spiritual * Scrisori către un provincial *Destinul culturii românești și România în eternitate sunt o împletire de idei geniale, presărate ca niște safire strălucitoare pe broderia regală a unor eseuri fascinante. Cele două volume de Profetism Românesc sunt elaborate astfel: în primul volum au fost adunate primele două părți din Cuvîntul, revistă de prestigiu a generației de aur, condusă de filosoful gîndirist Nae Ionescu, Itinerariu spiritual și Scrisori către un provincial, apărute între 1927-1928, iar partea a III-a Destinul culturii românești este o chintesență a gândirii sale răsfrîntă pe aripile unui sfert de veac, prin care generația sa își asuma viitorul de aur al culturii române, luptînd cu patima patriotică, cu flacăra spiritului, cu focul credinței, cu jarul jertfei lor împotriva Cosmosului și Timpului pentru a rezidi TOTUL.

„Totul pentru împlinirea personalității lor!/ Totul pentru așezarea României în eternitate! Și într-adevăr au dat totul! În 1953, când Marea Generație era decimată – cu program, planificat, satanic – Magul ei – cum l-a numit încă de tânăr Victor Stroe – știa, cu siguranță și seninătate, că orice s-ar întîmpla și oricât de mari vor fi încercările la care poporul său va fi supus, El nu va mai putea fi scos de pe orbita pe care „tânăra generație” - a lor – reușise să-l așeze. Aceasta, pentru că orbita poporului și culturii românești a fost și este însăși orbita Europei. Mircea Eliade este cel dintîi care a cunoscut acest adevăr!” (Precizări cu privire la Ediția de Față,/ Mircea Eliade, Profetism Românesc, Vol. 1, p. 157

Menirea Profetului creștin ortodox, dacoromân dincolo de nemărginita sa iubire întru Dumnezeu și nemăsurata dragoste pentru Neamul său, trebuie să împlinească Destinul poporului său descifrîndu-i viitorul nației, dîndu-i prin slujirea, jertfa și iubirea sa infinită un sens mesianic, consubstanțial cu Voința Mîntuitorului Hristos.

Neamul nostru a fost ales și hărăzit de Dumnezeu dintru început cu geniul profetic, a cărui dimensiune spiritual-religioasă a rămas neîntreruptă de-a lungul timpului milenar prin șirul de Profeți Aleși ai diverselor naturi de creație-slujire-jertfire-iubire, privind o reîntrupare a omului ca Om, o renaștere a creștinului ca mistic ortodox.

„Profetismul lui Mircea Eliade a implicat, de la început, acest mesaj, și este secretul gloriei lui mondiale. Nu istoricul religiilor, nu savantul, nu exegetul mitului omenirii a fascinat pe contemporani, ci profetul Eliade, pășit din „pustiul” țării natale pe scena mondială o dată cu cea mai teribilă catastrofă ce-i lovește neamul. În acel moment, profetismul românesc al lui Mircea Eliade se implică în destinul umanității întregi, așa cum profetismul lui Cantemir devenise european în urma catastrofei din 1711... Dar în măsura în care suflul profetic al culturii românești, de la Cantemir-Eminescu-Iorga, se continuă în opera sa, profetismul mondial al lui Mircea Eliade este o prelungire a culturii române în universalitate.” (Dan Zamfirescu, Mircea Eliade – Profet al Neamului Românesc, în Mircea Eliade, Profetism Românesc, Vol.1, p. 7)

Va urma

LA RĂSĂRIT E APUSUL

Anton GAGIU

Continuare din numărul trecut

Din volumul „La răsărit e apusul”.
Capitolul V: „Viața militară la alt nivel”
(12)

-Tovarășe căpitan (între timp ajunsese căpitan) eu îți înțeleg dorința. Și eu dacă aș fi în locul dumitale aș gândi al fel, dar să vedem ce posibilități avem. Pe linie de comandă nu știu ce funcții sunt libere, dumneata ești absolvent al facultății de arme întrunite.

-Da, așa este.

-Uite cum face: eu am să vorbesc azi cu șeful secției personal și vedem ce locuri avem libere, iar mâine pe la ora aceasta te rog să vii din nou la mine să discutăm. I-am mulțumit și am plecat împăcat. Cel puțin de moment. De fapt nici nu mă așteptam la mai mult acum. Oricum în acea seară m-am tot perpelit încât și Maria m-a rugat să gândesc pozitiv, știindu-mă de felul meu un pesimist incurabil. Nu, n-am putut nici măcar de dragul ei în acea seară să fiu altfel. A doua zi la ora stabilită eram din nou la sediul Comandamentului de armă. A trebuit să aștept mai bine de o jumătate de oră pentru a intra la secretarul consiliului politic întrucât acesta era ocupat. Dar așteptarea a fost de bun augur.

-Da, căpitane, a început el. Am vorbit cu șeful personalului și am găsit o soluție. E una de compromis. Vei merge în garnizoana din care ai plecat cu pregătirea de luptă la o unitate, funcție prevăzută cu studii superioare de comandă, adică facultatea de arme întrunite așa cum ai absolvit dumneata, dar... (aici a făcut o pauză mai lungă) după un timp, nu știu cât, poate câteva luni te vom detașa la consiliul politic al mării unități cu... organizatoric. M-a privit pentru că mă schimbasesm la față. Doream cu tot dinadinsul să scap de o funcție politică, îmi ajunseseră doi ani de muncă la utc. Însă eram prins la mijloc,

dacă aș fi spus acum că nu sunt de acord, îmi luam adio de la întorsul acasă, unde și soția primise un post în învățământ. Așa că mi-am revizuit expresia feței și:

-De acord tovarășe colonel, am spus hotărât.

Așa am ajuns după absolvirea Academiei militare ofițer cu pregătirea de luptă la o unitate de la frontieră în orașul de unde plecasem. Compromisul încă nu era îndeplinit pe deplin în sensul că fusesem repartizat pe o funcție în statul major al unității și nu știam când voi fi „urcat” cu organizatoric la consiliul politic al mării unități. Nici nu se putea produce dintr-o dată această operațiune pentru că trebuiau obținute mai multe aprobări. Am avut de așteptat până în luna ianuarie a anului următor, când într-o dimineață sunt sunat de către secretarul consiliului politic (nu mai era Turbatu), un maior adus de undeva de la o unitate din vestul țării.

-Burlacule, Avramescu sunt.

-Da, tovarășe maior. Vă ascult.

-A ieșit ordinul.

-Care? am făcut eu pe prostul.

-Cum care? Cel cu detașarea ta la consiliul politic pe funcția organizatorică.

-Da? Și de când încep?

-Mâine predai acolo ce ai de predat și poimâine ești aici. Te aranjezi repede pentru că avem treabă multă, încep dările de seamă și alegerile. Da era treabă complicată aceasta. Știam de pe vremea în care eram instructor cu munca etc. Urmau zeci de adunări de partid. Dările de seamă se prezentau în format piramidal, începeau de jos de la organizațiile de bază care erau la subunități, apoi urmau comitetele de partid de la unități și se încheiau cu constituirea consiliului politic al mării unități. Da, într-adevăr era treabă multă și ceea ce am constatat de cum am ajuns la noul post că acest maior voia s-o fac eu, adică exclusiv. Să mă ocup de

organizarea adunărilor, de verificare a ofițerilor propozabili pentru funcțiile de partid, a membrilor birourilor, de instruirea oamenilor, iar el să vină doar la adunări să ia loc în prezidiu. „Păi, zic, omule eu am mai lucrat cu unul ca tine care era un gargaragi și făcea numai glume nesărate, cred că nu voi face mulți purici pe aici”. Și așa am făcut, după terminarea alegerilor pe la sfârșitul lunii februarie, mi-am făcut rost de un drum la București. Adică m-am lipit de o misiune ca să pot ajunge la șeful personalului de la comandament să-i cer ajutorul. Era un individ să-l pui la rană căpitanul de rangul I Spinescu.

-la zi, căpitane, ce vânt te aduce la mine? m-a luat el de cum m-a văzut. În zona în care lucram eu acum își desfășurase și el mulți ani activitatea la o unitate de nave. Ne cunoșteam.

-Tovarășe rangul I, încep eu tânguirea, ajutați-mă să scap de funcția aceasta pe care sunt detașat acum.

-Ce? Nu-ți place?

-Da deloc. Apoi nu-mi place nici omul cu care lucrez. E atât de dificil încât aș prefera să fiu plecat pe la toate unitățile zi de zi numai să nu mai dau ochii cu el.

-Nu ești singurul care spune lucrul acesta. Și comandantul mării unități spune la fel. Cred că am făcut o greșală că l-am adus acolo, dar încă nu este definitivat pe funcție.

→ Continuare în pag. 9

Rugăciunea de dimineață

Ion Teodor PALADE

Doamne !

Tu ești Lumina, Cuvântul, Încrederea și Veșnicia !

*Lumina Ta, Doamne, se coboară asupra noastră
și ne luminează nouă gândurile.*

*Cuvântul Tău, Doamne, aduce liniște în sufletele noastre
și ne călăuzește pe noi să mergem drept pe drumul vieții.*

*Încrederea în Tine, Doamne, este iubirea pe care noi
o revărsăm asupra pământului, văzduhului și cerurilor,
atât cât ne stă nouă în puteri.*

*Veșnicia Ta, Doamne, ne dă nouă răgaz;
răgazul de a deveni fericiți,
slăvindu-Te pe Tine, Doamne !*

→ Continuare din pag. 8

-Nu, vă rog nu vă uitați la mine că nu ținesc funcția aceasta sub nici o formă.

-Atunci ce vrei?

-Rog să mă numiți pe o funcție de stat major. Cred că o funcție de șef de stat major la o unitate din oraș, sunt trei unități, mi s-ar potrivi și aș lucra cu mare plăcere. Știu că nu trebuie să ne alegem funcțiile, că uneori trebuie să mai facem și compromisuri, dar simt că aici unde sunt acum nu e locul meu sub nicio formă.

-Bine. Uite, pentru că țin la tine și ai fost apreciat acolo unde ai lucrat îți promit că vei fi beneficiarul unei astfel de funcții cu prima ocazie. Dar, aici s-a oprit puțin: te rog să-ți vezi de treabă acolo unde ești acum până când găsim o soluție.

-Vă rog să fiți convinși că așa voi face, am spus cu încredere.

Spinescu s-a ținut de cuvânt. Către sfârșitul lunii martie, deci cam la o lună după ce am discutat eu cu el sunt anunțat de către maiorul Pavelescu, șeful personalul de la marea unitate:

-Luca, spune el, ți-a ieșit numirea.

-Care numire? fac eu pe nevinovatul.

-Nu știi?

-Nu.

-Cum nu? Din douăzeci și cinci martie ești șef de stat major la unitatea din sudul orașului. Până atunci mai era o săptămână. Cum facem? Îl anunți tu pe Avramescu sau îl anunț eu?

-Mărgeanu știe? (era comandantul mării unități), Tolocea se pensionase, nu l-am mai găsit în activitate după ce am revenit din Academia militară.

-Știe. l-am spus eu.

-Și ce a zis?

-A zis că acolo ți-e locul, nu unde ești acum. Deci??

-Anunță-l tu, am spus. Mie nu-mi face nicio plăcere.

-Nici mie, dar nu am ce face.

Nu a durat zece minute și Avramescu mă cheamă la el în birou.

-Păi bine măi Burlacule, ce sunt eu aici?

-Nu știu la ce vă referiți? am încercat eu o eschivă jalnică.

-Cum la ce mă refer? La faptul că ai fost numit pe o altă funcție.

-Și eu am aflat puțin mai devreme, devineam și mai jalnic.

-Cum adică? Nu ai știut că vei merge șef de stat major?

-Trăgeam nădejde, dar nu am știut. Încercam să mă apropiu de sinceritate.

-Ce mă fac eu acum?

-Adică?

-Cu cine mai lucrez?

-Cum cu cine?

-Nu aveți încă un adjunct și vreo trei instructori?

-Da mă, dar... off, off. S-a tânguit el. După care a pus punct discuției că nu avea altă soluție.

-Succes acolo unde vei merge! Ne-am despărțit în termeni amicali.

Dar eram convinși că nu i-a căzut bine deloc pentru că știa că era prea mare căciula pentru el stând pe funcția de secretar de consiliu politic, pentru că efectiv doar stătea. După ce am luat în primire funcția de șef de stat major la o unitate din oraș, am pornit prin subunități să cunosc oamenii, condițiile de muncă, starea și practica disciplinară, dar mai ales voiam să găsesc soluții pentru a îmbunătăți lucrurile. La o subunitate dispusă în

oraș la intrarea în una din stațiunile de la litoral l-am întâlnit pe... Turbatu, fostul secretar al consiliului politic al mării unități care se pensionase de aproape un an. Am simțit că întâlnirea nu i-a căzut bine. Oare avea vreun cui împotriva mea?

-Ce mai faceți tovarășe colonel? l-am întrebat cu bunăvoință salutându-l militarmente.

-Ooo, noroc Luca! Bine sau mai bine zis... binișor. Știi tu... bătrân, bolnav, la o anumită vârstă se adună bolile, a spus cu voce guturală.

-Dar, spun, privindu-vă, așa în exterior, prezentați bine.

-Da, dar nu știi cât de scorburos sunt prin interior. Văzând că mă adâncesc în discuție cu fostul meu șef, comandantul subunității a ieșit din încăpere lăsându-ne singuri. Mă bucur că ai fost numit șef de stat major, a spus spre surprinderea mea.

-Vorbiți serios? întreb.

-Da. Foarte serios. Îți spun ție, dar dacă spui la cineva n-am să recunosc că am spus acest lucru. Luca, am slujit treizeci de ani o politică moartă, am fost slujbașul unui partid care a mutilat oameni și destine și... din nefericire eu am contribuit la mutilarea unor dintre ei.

-Nu-mi vine să cred că aud așa ceva, am spus vădit uimit.

-Să știi că nici mie nu-mi vine să cred că am curajul să spun asta, deși nu știu de ce o fac pentru că nu mai mă ajută cu nimic.

-Da, dar nu dumneavoastră spuneți că...

Va urma

„Vocea” aparte a lui Elias Canetti în cartea *Vocile din Marrakech*

George PETROVAI

Este suficient să amintim din opera canettiană doar cărțile *Orbire*, *Jocul privirilor*, *Limba salvată* și *Facla în ureche* (o operă, de altminteri, răsplătită în anul 1981 cu Premiul Nobel), ca îndată să realizăm strânsa legătură

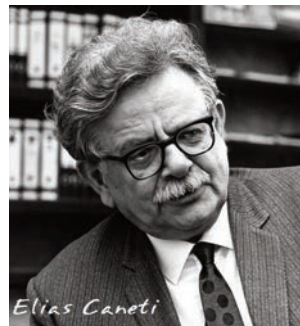
dintre titluri și simțurile umane, în speță simțurile scriitorului, fapt pentru care trebuie să fim de acord cu Silviu Iosifescu cum că la Elias Canetti există o veritabilă „strategie a titlurilor”.

Tocmai de aceea, nu putem să nu ne întrebăm de unde provine acel ceva aparte din *Vocile din Marrakech*, opuscul apărut la München în anul 1968? De-acolo, ne răspunde Elena Viorel, traducătoarea și prefațatoarea versiunii românești (Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1993), că „selecția faptelor este extrem de personală” în această carte, care „transcrie impresiile estetice cauzate de o vizită a autorului în Maroc, cândva în deceniul al șaselea al veacului (trecut, nota mea, G.P.)”.

Dar cum cartea nu are „aproape nimic dintr-o clasică însemnare de călătorie”, din paginile ei aflăm „multe detalii semnificative despre civilizația arabă din Maghreb, dar și mai multe aflăm despre ecoul lor într-un suflet sensibil și un intelect foarte cultivat”, așa încât, „vocile” fiind de fapt „mesajele” axiologice ale autorului pentru cititorii săi, este firesc ca titlurile capitolelor/povestirilor (*Întâlniri cu cămile*, *Suk-urile*, *Strigătele orbilor*, *Saliva unui marabu*, *Liniște în casă și pustietate pe acoperișuri*, *Vizită la Mellah*, *Familia Dahan*, *Povestitori și scribi*, *Plăcerea măgarului*, *Invizibilul*) să sintetizeze ba un sunet referențial, ba o impresie „ce se constituie în imaginea esențializată a realității imediate ori a trăirilor de-o clipă” (E. Viorel).

Astfel aflăm că, puternic impresionat de cămilele destinate tăierii, autorul n-a mai vorbit despre aceste animale cât timp a stat în „orașul roșu” (*Întâlniri cu cămile*), că litania aspră și mereu

repetată a sutelor de orbi din Marrakech reprezintă „arabescuri acustice despre Dumnezeu, dar mult mai impresionante decât cele optice” (*Strigătele orbilor*), că marabu este „un om sfânt, și că la acest om sfânt totul este sfânt, chiar și saliva” (*Saliva unui marabu*), că n-ai

voie pe aceste meleaguri „să te adresezi pe stradă unei femei ce poartă vâl”, iar pe acoperiș ești mai puțin liber decât pe stradă” (*Liniște în casă și pustietate pe acoperișuri*), că Mellah este cartierul evreilor, unde „Nimeni nu părea să fie bogat și princiar ca un Avraam” și unde autorul, el însuși evreu sefard, are marea surpriză să-și vadă unii coreligionari cerșind, iar pe alții mâncând lăcuste prăjite (*Vizită la Mellah*) și că, după ce rareori s-a simțit bine printre literații „de meserie din lumea noastră”, speră să vină ziua când va putea să-i prețuiască pe povestitorii ambulanți „așa cum se cuvine”, adică aidoma unor „frați mai mari și mai buni”, care la momentul respectiv constituiau pentru el „o enclavă de viață veche și netulburată” (*Povestitori și scribi*).

Tot o „figură aparte”, ne asigură Elena Viorel, face *Vocile din Marrakech* și din punct de vedere stilistico-lingvistic: „Elias Canetti, a cărui limbă maternă a fost spaniola sefardită, s-a lăsat cucerit de limba germană și s-a străduit să și-o însușească, iar apoi s-a ilustrat strălucit în această limbă. Dar *Vocile din Marrakech* au fost concepute înaintea marilor sale scrieri memorialistice, iar limba lor se prezintă altfel. Lipsesc frazele lungi, complicate, gândirea deseori stufoasă, exprimarea ocolită – toate specifice limbii germane literare de la început de secol. Stilul e mai direct, frazele mai scurte și mai clare, ambiguitățile sunt mai rare, de parcă ne-am afla în altă etapă a apropierei scriitorului de limba opțiunii sale literare”.

Sigur, se grăbește ea să adauge, traducerea nu este lipsită de dificultăți nici în această fază de afirmare a scriitorului Elias Canetti, „dar ele sunt mult diminuate față de ansamblul scrierilor canettiene”...

Cât privește modernitatea operei lui Canetti, este adevărat că acesta „rememorează fapte pentru a descoperi intimitatea sufletului omenesc” (E. Viorel), dar la fel de adevărat este că scriitorul reacționează doar estetic la spectacolul lumii interioare și exterioare, modalitate prin care nu numai că întâlnește, dar chiar îmbogățește literatura deschisă a timpului nostru, o literatură ce presupune „participarea activă a cititorului”.

POEZII

Camelia FLORESCU

Lanțurile ploii

Cărările își plâng ursita și ploile
nu-ncap în noi
Se sting potecile sub pașii răbindu-se
din doi în doi
E sânul urbei plin de boală și
cetăteanul turmentat
Și azi este mereu la posturi sub crucea
grea, de nepurtat

Cu buze siluind minciuna, ca pe-o
vioară tremurând
Mi-aș arunca pe umeri cerul și l-aș
desface rând pe rând
L-aș rumeni la foc de stele, în
streanguri verzi l-aș atârna
L-aș vămui oră cu oră tot restul vieții
de-aș putea

Cu spatele rănit de vorbe care s-au
scris dar nu s-au spus
În păr cu lanțurile ploii urcând prin noi
de jos în sus

Nu mai găsesc de mult cărarea, îmi
beau iubirile și tac
Cu mâna stângă proptesc cerul, cu
mâna dreaptă cruce-mi fac

Se sparge-albastra călimară a ochilor
bolnavi de dor
Pe străzile pustii sar lotrii cu flintele la
purător
Trimite-mă în lume, mamă, cât unde să
mă-ntorc mai am

Sau lasă-mă pribeagă-n mine și
văduvită de-al meu neam

Nu mi-am nuntit anume

Nu mi-am nuntit albastru rug anume
Dar s-a -ntâmplat așa să-ți trec prin
gânduri

Și tainice cuvinte printre rânduri
Să îi găsească dragostei un nume

Nu mi-aș fi stins pe tâmpile nopți
fardate

Dar s-a-ntâmplat cumva să dai de
mine

Și ore mari s-au prins ca-ntr-un
ciorchine

Sub vraja ta, amenințând ciudate,

Să mă încurce, bolta s-o coboare
Atât de jos încât să-mi uit lăstarul
Să nu-mi mai pot delimita hotarul
Să nu mai știu să-ți scriu nicio
scrisoare

Și am rămas în urmă fără tine
Ca să mă pierzi am vrut și am sperat
Când ploile te vor fi-nconjurat
Să poți să uiți de noi, să uiți de mine

Nu mi-am nuntit anume ghilotine
Tic-tacul inimii să-mi dirijez spre tine!

Nu tot se aruncă

Am trăit, copile, într-o lume-n care
N-aruncam nimica, totul reparam
Și din viața toată ca-ntr-o vindecare
Grăul de neghină blând îl separam

Am trăit, copile, într-o lume dreaptă
Nu mințeam amarnic, nu huleam
nedrept

Și din viața toată, vorba înțeleaptă
Ne-ajuta puternici s-o luăm în piept

Am trăit, copile, uneori nevoii
Să-i privim amarul ca-ntr-un ochi
străin

Am fost viața-ntr-oareagă poate, fii ploii
Dar n-am dat o palmă niciunui creștin

Dacă azi, copile toate nu merg bine
Nu știu eu să judec, viața nu-i ușoară
Dar ți-aș spune totuși, să știi de la
mine

Nu tot se aruncă, se mai și repară!

Maică țară

Ține-ți, maică țară, fruntea sus în lume!
Cât ești tu de mică, vulturii te vor
Chiar de-au rupt din tine, malurile-
anume
Chiar de-ți plânge Delta și munții te dor

Poartă-ți, maică țară, zâmbetu-ntr-
umeri!
Cât ești tu de tristă – să nu afle vântul
Nu-ți lăsa copiii, nu te-opri să numeri
Galbenii din traistă, graiul,
zăcământul

Spală-ți ochii, maică, primenește-ți fața!
Pâinea rumenește-o cu grai dulce, cald
Șterge-ți, maică țară, din obraji roșata
A căzut deunăzi, ultimul herald.

Ia de te ridică! - azi mai ai în lume
Mulți copii ce-și poartă inima ca frați
Mai ai, maică bună, multe a le spune
Nu-i uita jelindu-și dorul de Carpați!

Dor de tata

Cum să cobor din mine, tată?
Cum să sparg ceasul fragilor?
Cum să arunc peste zidul cetății în care
locuiesc,
Bucăți de amurg, boabe de verde
descântat,
sau resturi de aripi crude?
Cum să pot să prefac lumânările-n
torțe ?

Cum să fiu zidarul speranțelor mele,
tată?

Cum să mă vremuiesc prin uitare
Ca un ceas fără coaja orelor la
vedere?

Cum să mă ridic dintre acești bărbați
ce trosnesc la-ncheieturile gândurilor
mele

Să-l aleg pe cel care să îți semene ție?

Tărâmul macilor lila

- amintiri afgane -

Ami OTEANU

Continuare din numărul trecut

Am fost întotdeauna o băutoare de cafea. Neagră, simplă, fără zahăr, cu lapte sau aromată, cafea să fie! În cantități de la un litru în sus, mirosul ei mă trezea dimineața și îmi ținea neuronii activi până în miez de noapte. Iar într-o zi de mai, pe la 28 de ani, a trebuit să mă opresc, să pun pauză și să mă gândesc la o alternativă mai puțin dăunătoare pentru tensiunea mea arterială. Și așa am descoperit ceaiul, de la clasicul „five o'clock“, britanic, negru, cu lapte și slab îndulcit la mai elevatul și aromatul masala chai indian. Iar Afganistanul a venit la fix, cu al lui kahwah (cunoscut și ca qehwa, kehwa, kahwa sau chai). O combinație de ceai verde și păstăi sfărâmate de cardamom, scorțișoară și firișoare de șofran. Fiecare afgan are propria lui rețetă de kahwah, păstrată cu strășnicie din tată în fiu, cu piper și ghimbir, migdale sau cuișoare, după modelul vecin al Kașmirului pakistanez sau indian.

Două arome îmi gâdilă papilele gustative când mă gândesc la bucătăria afgană, dulcele primei căni de ceai, chai shireen și săratul iaurtului uscat din quroot (aperitiv din iaurt foarte sărat). Prima experiență a ceaiului afgan a venit pe neașteptate la câteva zile de la instalare. Cum aveam de făcut diverse drumuri pentru monitorizarea proiectelor în districtele Kabulului, ne mai opream din când în când la câte-un localnic, beam un ceai și povesteam despre ale vieții. Ca femeie, și în special ca străină, experiența în sine a fost și rămâne una memorabilă; eram introdusă de către colegi prin intermediul interpretului și stăteam sfioasă într-un colț de cameră, sorbind cu nesaț din cana de ceai care mi se puneă rapid în față. Într-o societate extrem de conservatoare, femeile erau întotdeauna servite ultimele, iar anii mei de studii în antropologie nu m-au ferit de la a-mi pune întrebări cu privire la faptul că nici măcar unul dintre colegii și colaboratorii mei afgani nu a reacționat când într-un final le-am întins mâna în semn de salut. Următoarele luni petrecute în Kabul aveau să mă învețe despre șăgălnicia și ignoranța culturală a gestului meu.

Revenind însă la ceai, afganii obișnuiesc să bea prima cană cu foarte mult zahăr, în semn de bogăție și huzur, așa nu-mitul chai shireen (ceai dulce/îndulcit)

Cu cât mai mult zahăr, cu atât mai mare ospitalitatea afișată. Urmată firește de o cană de ceai neîndulcit, chai talkh (în dari, urdu sau hindi înseamnă ceai amar, cu sensul de neîndulcit) care te ia pe nepregătite și te readuce de pe meleagurile diabetice. Afganii iubesc dulciurile și nu se sfiesc să o arate musafirilor, iar ceaiul vine însoțit de multiple prăjituri și alune, fistic sau năut înfășurate într-un strat gros de zahăr topit. Iar cele mai impresionante sunt noql (sau noql-e-badomi), migdale îndulcite cu cardamom care acompaniază nopțile lungi de iarnă și poveștile cu tancuri rusești. Ceaiul se servește des, îndulcește viața de zi cu zi a afganilor și face parte din farmecul traiului de aici. Aduce liniște, confort și leagă prietenii pe viață. Iar de fiecare dată când am avut ocazia de a fi invitată în casa vreunui afgan pentru un ceai (două sau trei), am acceptat-o cu recunoștință și interes. Iar seriile mele singuratic pe balcon, cu vedere la crestele golașe ale Hindu Kush au devenit mai umane cu o cană aburindă de kahwah.

Cea mai mare parte a timpului se desfășura însă între laptopuri și hârtii, iar zilele mele în Afganistan nu aveau nimic special în afara disputelor și negocierilor cu partenerii de proiecte și clienții mai puțin obișnuiți cu femeii în poziții de management. Nu de puține ori uitam complet că mă aflu în Kabul, Herat sau Mazar, iar revenirea la realitate se întâmpla subit cu câte-un scurt-circuit care întrerupea brusc convorbirile pe Skype sau o pană de electricitate ce ne lăsa fără internet uneori și o zi întreagă. Și da, în viața unui expat și mai ales în zone de conflict precum Afganistanul, internetul joacă un rol decisiv. Trebuie să fii la curent cu ultimele update-uri de securitate, cu noile modificări ale rutelor aeriene în caz de evacuare și hibernare, sau să îi lași pe cei de acasă să creadă că ești bine și încă în viață. Ar mai fi comandarea online de mâncare, un film bun la mall sau un chat cu prietenii, lucruri frivole și puțin băgate în seamă până la moartea prematură a generatorului. Iar așteptarea devine dificilă pentru cei care vor vești, nu pentru tine care poți privi apusurile de pe acoperișul casei din Kabul într-o zi toridă de vară. Pentru că, nu-i așa? Viața capătă un alt sens când nu te mai conectezi la fluxul de știri, iar micile bucurii rămân în continuare cele ale copilăriei.

Vizitele la supermarket, o dată la două-trei zile se dovedesc a fi alerte, iar „bunătațurile“ de pe rafturi sunt din cele mai variate. Nu mică mi-a fost mirarea când la prima descălecăre am dat peste o minunată telemea de Muscel, frumos ambalată și la un preț de cinci ori mai mare ca acasă. Măslinile, avocado și uneori fructe exotice proaspete sunt la mare căutare, întrebi, cauți și afli cu lux de amănunte când se aduce următorul transport și cine mai este pe lista de așteptare. După anii precedenți în care câteva supermarketuri pentru expați au fost aruncate în aer de kamikaze care s-au detonat fie înăuntru, fie în afara

lor, măsurile de securitate s-au triplat. Și cum vizita în sine este un prilej de a ieși mai des din casă sau de a vedea câte un cunoscut, un borcan de măslina verzi de Grecia merită tot calvarul deplasării. Mă debarc cu oarecare lene din mașină, la câțiva metri de intrarea în magazin, îmi așez cu grijă broboada pe cap ca nu cumva să mi se vadă vreun firicel de păr, îmi strâng fusta care deja mătură cu voioșie praful de pe caldarâm și aștept cu interes în fața unui geam metalic. Se deschide ușa, intru și sunt verificată din nou, îmi așez geanta și telefonul pe banda de scanare, trec printr-un filtru de securitate și ajung după maximum 10 minute în „raiul” expaților. Rafturile pe jumătate goale aduc puțin cu perioada comunistă din România în care găseai așa zisele pungi de „creveți” pe rafturi, câteva borcane cu murături, brânză și ceva carne congelată. Fructe și legume proaspete mai rar sau poate nu am nimerit eu zilele „bune”, însă măcar aici mă pot plimba singură preț de jumătate de oră. Plătesc în afgani (moneda locală) și mă strecur din nou printr-un al doilea filtru de securitate care mă scoate pe ușa din spate a magazinului unde mă așteaptă deja mașina parcată cu Bahir surâzător la volan.

Bahir a fost mereu la dispoziția mea în intervalul orar 07:00 – 19:00, un tip vesel și comunicativ, în jur de 50 ani, cu barba lungă, căruntă. Îmbrăcat tradițional în cămașă alb-gri ce îi trece de genunchi, pantaloni lungi și largi de tipul shalwar kameez, cunoscuți aici sub denumirea de perahan turban, o vestă neagră frumos decorată cu motive florale în verde și auriu și un turban (karakul, o căciulă groasă de lână, purtată cu precădere în perioadele reci ale anului) care îi acoperă capul și pe care îl mai dădea jos din când în când în funcție de prognoza meteo. El a fost cel care mi-a arătat magazinele cu suveniruri și bijuteriile din lapis lazuli, iar Afganistanul are cele mai mari rezerve din lume, o piatră semiprețioasă de culoare albastră, majoritatea resurselor provenind din minele din Sary-Sang în provincia Badakhshan. Bahir mi-a prezentat vânzătorii ambulanți de mere, nuci și migdale, m-a învățat să fac omletă în stil afgan și m-a scos din clădire după ce un atentat terorist a omorât peste 80 de persoane la nici două străzi de locuința mea. La plecare, m-a dus în aceeași parcare din care mă preluase cu câteva luni în urmă, m-a întrebat cu teamă privindu-mă în ochi dacă mi-a plăcut Afganistanul, dacă îmi doresc să mă întorc vreodată și m-a rugat cu glas sfios să povestesc prietenilor despre orice în afară de război. Nu am înțeles rugămintea lui Bahir mult timp după, când singurele momente la care mă puteam raporta erau buncărele, exploziile și evacuările forțate. Când, în final, după câțiva ani am început să diger experiența în sine și stresul post-traumatic al atentatelor și-a spus cuvântul, am privit în sfârșit Afganistanul cu alți ochi, cei ai lui Bahir, ai colegilor mei Hazara, ai oamenilor care trăiesc acolo zi de zi și care își continuă viața într-un perpetuu carpe

diem, cu un imbold hedonist de a te bucura de firescul fiecărei zile.

Două săptămâni de acomodare mai târziu, perioada în care ajunsesem să cunosc pe îndelete bazarul și străduțele înguste ce urcau pe dealurile de lângă Darulaman Palace, mă trezesc într-o dimineață cu o durere cumplită a mâinii drepte. Mă jucasem cu o zi înainte cu cele două pisicuțe, Dust-Devil și Sand-Storm, botezate în onoarea ultimelor misiuni victorioase din Kandahar împotriva talibanilor. Și cum alergatul pe scări, preț de trei etaje își spune cuvântul asupra articulațiilor chiar și la vârste mai fragede, mă gândesc că poate m-am lovit accidental de vreo balustradă. Statutul său de țară în curs de dezvoltare și multiplele atentate din ultimii ani fac din Afganistan un loc în care nu îți dorești să te îmbolnăvești. În primul rând, din cauza accesului la un sistem de sănătate precar, cu spitale private ce nu își permit medici foarte bine instruiți. Iar cele care o fac sunt în general militare, cu personal străin și medicamente aduse din Europa sau SUA. Cu o poluare peste media admisă, nu rar observi că o mare parte a populației capitalei suferă de boli gastro-intestinale și cardio-respiratorii. Iar ideea de a veni cu o farmacie mobilă după tine este, de departe, o idee excelentă când ieși în considerare mutarea în Kabul. Două pungi ticsite cu medicamente, feșe elastice și ceva antibiotice de cazuri extreme. Pentru situații urgente însă, zborurile directe spre Dubai, Doha sau Istanbul rămân cea mai la îndemână soluție.

După încă trei zile de dureri crunte în care ajunsesem să scriu folosind doar mâna stângă, îmi rog un coleg să mergem la spital. „Unul privat, firește!”, mă anunță el, cu o grimasă bine intenționată. „Privat!”, îi răspund eu cu o mină nu foarte fericită, gândindu-mă că singurii medici ortopezi mai de Doamne-ajută ar fi cei din clinicile militare americane. Zis și făcut, sunăm și încercăm să facem o programare la unul din spitalele centrale acoperite de asigurare, și fără prea multă vorbă sunt luată de o mânăcă (cea stângă, din fericire!) și plecăm în trombă spre destinație. Spitalul: impecabil, o clădire nouă în zona de ambasade, curat și cu facilități. Așteptăm la recepție, în timp ce gândeam cu voce tare că nu este nimeni prin zonă. Mi se spune că afganii nu își permit spitalele private și că cei 1 700 AFN pe care urma să îi plătesc eu pentru o consultație și o radiografie reprezintă mîncarea pe o săptămână a unei familii nu foarte înstărite. Sunt preluată de un asistent și condusă spre cabinetul singurului medic ortoped disponibil în ziua respectivă. Totul se desfășoară rapid, în maximum 10 minute, îmi sunt înscrise datele într-un catastif, mi se cere un act de identitate și purcedem spre cabinet. Împreună cu colegul binevoitor care se dovedește gardian, interpret și șofer și fără de care nu mi se permite să înaintez.

Va urma

DE VORBĂ CU DOMNUL PROF. UNIV. DR. LIVIU ANTONESCU - SCRIITOR

Alexandru-Eusebiu CIOBANU

Redacția revistei „SOLITUDINEA”: Sunteți deja un scriitor consacrat, ați scris volume științifice, eseuri, proză și versuri. Ați ocupat funcții de conducere în numeroase reviste literare românești... Ce nu se știe despre dumneavoastră sau ce este mai puțin cunoscut despre omul Liviu Antonescu?

Liviu ANTONESCU: Întrebarea surprinde bine relativa popularitate de care mă bucur în viața publică și direcțiile, poate prea multe, spre care merge interesul meu. În general, cred că se știe cam toate lucrurile care contează pentru suprafața ființei. Dacă mergem mai înăuntru, de bună seamă că nu se vede cât costă toate acestea, nu se vede nici consumul de energie - slavă Domnului, cred că am venit în această lume cu un surplus energetic! - nici faptul că, structural, sunt un om introvertit. Din fericire, sunt și unul cordial, empatic, interesat de lume și de ceilalți locuitori ai acesteia, oameni, plante, animale, cum spunea o enumerare dintr-un joc din copilărie. Pe deasupra, sunt și un om foarte curios în mai toate privințele, iar aceste două trăsături au condus cumva la redefinirea mea în direcția unui oarecare echilibru între intro și extraversiune. Însă unul precar, uneori îmi vine să-mi iau lumea în cap și câteodată mi-o și iau, mă ascund, mă retrag la umbră o vreme...

Redacția revistei „SOLITUDINEA”: Ce faceți atunci când nu scrieți?

Liviu ANTONESCU: Cum se vede și din pasajul anterior, fac de fapt o mulțime de lucruri, mă plimb, călătoresc, ascult muzică, mă întâlnesc cu prietenii și încă punem lumea la cale. Dar mai ales, citesc. De la 4-5 ani, de când bunica Ruxandra m-a învățat să citesc și să scriu, pe Biblia ei în format mic, adusă de tata din război, nu mă opresc din citit. De vreo câteva decenii, și din recitit. Din fericire, pot citi și când fac alte lucruri, ascult muzică în vreme ce citesc, călătoresc cu un bagaj format în mare parte din cărți. În ultimii ani, m-am obișnuit să citesc și formate electronice și car mai multe cărți în laptop decât în rucsac!

Redacția revistei „SOLITUDINEA”: Care sunt, din punctul dumneavoastră de vedere, „ingredientele” cheie pentru o carte reușită?

Liviu ANTONESCU: Voi vorbi din experiența mea de cititor, oricum am citit de câteva mii de ori mai multe cărți decât am scris! În primul rând, o carte trebuie să fie rotundă, autosuficientă, să nu simți că lipsește ceva sau că are burți. În al doilea rând, să nu rateze finalul, finis coronat opus nu-i vorbă în vânt. Finalul poate rămâne deschis, dar nu trebuie ratat. În al treilea rând, o carte nu trebuie să fie contradictorie decât dacă contradicția e un efect premeditat. În sfârșit, deși probabil nu mai sînt și alte condiții, să fie suficient de originală ca temă, viziune etc. ca să nu ai senzația că ai mai citit-o! Sînt autori care se repetă, sînt autori influențați prea mult de alții fără ca măcar să-și dea seama. Cititorul experimentat observă asemenea lucruri.

Redacția revistei „SOLITUDINEA”: Ce cărți citiți? Ce aveți în vedere atunci când alegeți să citiți o carte?

Liviu ANTONESCU: Citesc enorm și foarte diversificat. Citesc noile cărți ale autorilor români la care m-am oprit, inclusiv ale celor din generația mea și cele de după mine. Dar sînt foarte atent și la noii veniți, iar faptul că vin mulți și unii foarte buni mă reconfortează, nu am senzația că literatura se va termina cu mine. Dar mă interesează și ce se întîmplă de vreo trei decenii și în literatura din domeniul științelor antropologice de la noi, unde constat un salt spectaculos, îndesobi în ceea ce privește abordarea mentalităților și imaginarelor sociale, dar și cercetările socio-politologice. Încerc să înțeleg, pe cât îmi este posibil, cum e lumea în care trăim și spre ce ne îndreptăm. Și pentru că vorbeam de recitiri... În ultimii cinci-șase ani, am recitit cam toată marea proză anglo-saxonă modernă și am citit ce nu citisem încă. I-am recitit pe clasicii ruși, mergând la zi, pentru că există o extraordinară literatură rusă contemporană. Prin asociere cumva, am trecut prin literatura polonă, cehă, balcanică. Acum recitesc proza modernă și contemporană franceză și mă gândesc deja la cea de limbă spaniolă, ceea ce înseamnă și fabuloasa proză sud-americană... Să am eu vreme înainte, că de citit și recitit există pentru multe vieți!

Redacția revistei „SOLITUDINEA”: Care este cea mai mare încercare prin care ați trecut ca scriitor și cum ați depășit-o?

Liviu ANTONESCU: Cea mai mare încercare, pe care din păcate nu am depășit-o este cea a romanului. Am în cap subiectele destul de elaborate pentru cinci, poate șase romane. Acum vreo cinci ani, într-o primăvară, am scris destul de repede patru capitole dintr-unul. Am și publicat un capitol într-o revistă, ca să-mi fie rușine să nu merg pînă la capăt. Ei bine, pe cînd scriam destul de vioi, a venit sesiunea de vară, aveam sute de teze de citit, corectat, notat, a devenit imposibil să fac ambele lucruri. M-am oprit din scris cu gîndul să mă reapuc de roman la sfîrșitul sesiunii. Din punctul acesta de vedere, aș spune că sesiunea nu s-a terminat nici acum! Nu știu ce va fi...

Redacția revistei „SOLITUDINEA”: Cum credeți că s-a transformat literatura românească după perioada comunistă?

Liviu ANTONESCU: Dispariția cenzurii și a îndrumării ideologice a literaturii și culturii în general au adus câștiguri fabuloase pentru scriitori. Sigur, poezia reușea să se miște mai liber și în timpul comunismului, datorită sugestiilor șoptite și aluziilor pe care pe putea practica. Dar pentru proză, eseu și literatura de idei cele două dispariții au fost esențiale, au însemnat extinderea tematicii, afirmarea viziunilor personale și descătușare stilistică. Prin 2010 am ținut prima oară, la Tîrgu Mureș, conferința „Un popor de seherzade”. Explozia genurilor narrative după 1990, în care mă ocupam nu doar de proză, ci și de teatru și film. Este fenomenul cel mai spectaculos din ultimele trei decenii. De atunci, am ținut conferința asta, mereu adusă la zi, la Iași, București, Bruxelles, Londra, Munchen etc. Cred că prima versiune și cea de la Munchen mai pot fi încă văzute pe internet.

Redacția revistei „SOLITUDINEA”: Ce părere aveți despre scriitorii de astăzi?

Liviu ANTONESCU: Cum am spus că urmăresc noile apariții și ale consacraților și ale nou-veniților, e limpede că îi socotesc scriitori cel puțin interesanți, unii se dovedesc foarte buni, uneori excepționali. Sigur, nu reușesc să urmăresc totul, dar sînt receptiv la sugestii. Pentru economie de energie și de timp mi-am făcut un mic sistem de uz personal. Dacă primele 3-5 texte dintr-un volum de poezie nu-mi spun nimic, nu merg mai departe. În cazul prozei, eseului, literaturii de idei, am nevoie de lectură a 10-20 de pagini pentru a mă lămuri, dar nu sînt dogmatic, știu că unele cărți încep greu, dar apoi își dau drumul.

Redacția revistei „SOLITUDINEA”: Ce sugestii aveți pentru tinerii scriitori?

Liviu ANTONESCU: Singura sugestie globală pe care o pot formula este să nu se lase în niciun chip dacă într-adevăr cred în destinul lor de scriitori, indiferent de cîte obstacole, externe sau interne, le apar în față. Să facă orice pentru promovarea scrisului lor, cu excepția faptelor care trec dincolo de moralitatea publică. În rest, s-a întîmplat să fac sugestii punctuale, legate de manuscrise care mi-au fost supuse atenției, de poezii primite pentru pagina săptămînală de pe blogul Cercul Poeților Apăruți.

Redacția revistei „SOLITUDINEA”: Sfaturi pentru cititori? Unde vă pot aceștia urmări activitățile?

Liviu ANTONESCU: Pentru informații generale este utilă pagina care îmi este dedicată pe ediția românească din Wikipedia. Iar activitatea mea curentă, noi apariții, poezii în premieră, lansări de carte, conferințe etc. este anunțată pe blogul meu - antonescuviviu.wordpress.com - care suplinește cu succes pagina pe care o aveam pe Facebook, pe care am părăsit-o definitiv acum vreo cinci-șase ani. Dar la o simplă căutare pe google apar mai multe trimiteri decît ar fi nevoie. Apare ceea ce eu numesc „angoasa alegerii”!

Redacția revistei „SOLITUDINEA”: Domnule profesor vă mulțumim cu recunoștință pentru timpul acordat. Ați dori să ne dați un sfat, colectivului revistei, din punctul de vedere al unuia care a cunoscut îndeaproape acest tip de activitate?

Liviu ANTONESCU: Și eu mulțumesc pentru că mi-ați dat ocazia să mă adresez unui public majoritar mult mai tînr decît mine. Cum am scris cînd am distribuit-o pe blogul meu, revista este bună, îmi place, inclusiv faptul că este deschisă spre întreg fenomenul literar, deși subtitlul ar sugera o limitare. Slavă Domnului, aceasta nu există. Aș spune să o țineți așa, pe drumul ăsta. Dacă îmi trec prin cap sugestii punctuale, fără îndoială că le voi transmite. Mulțumesc din nou.

A consemnat,

Redacția revistei „Solitudinea”

- Alexandru-Eusebiu Ciobanu-redactor-șef;
- Lorena Moldovan-redactor-șef adj;
- Iuliana Pasca-secretar general;
- Georgiana Mihaela-secretar

1 Martie 2020

Dimitrie Bâșcu, fratele lui George Enescu

Claudia VOICULESCU

Cu ceva ani în urmă, la Muzeul G. Enescu din Capitală am vizionat o expoziție de pictură care m-a uimit prin coloristică. Nu știam multe despre autorul ei, pictorul și sculptorul Dimitrie (Dumitru) Bâșcu, fratele, cu 21 de ani mai mic, al lui G. Enescu. Apoi, în septembrie 2019 a fost deschisă, la Galeria Romană de pe Bulevardul Lascăr Catargiu nr. 1, București, o expoziție dedicată pictorului Dimitrie Bâșcu „Melodia cromatică” unde au fost expuse unele din lucrările sale: peisaje, portrete (din familia sa: fiica, soția, G. Enescu și el însuși), schițe, flori.

Dimitrie Bâșcu s-a născut în satul Cracalia, comuna Dumeni, județul Dorohoi la 14 septembrie 1902 și a murit la 18 noiembrie 1983, București, aflându-și odihna cea din urmă în Cimitirul Andronache. A trăit la București din 1924. A fost căsătorit, din 1943, cu Margareta Arvay. În 1945 s-a născut fiica lor, Ana-Maria Sandi. A locuit în fostul raion I.V. Stalin, pe strada Sofia nr.1

Costache Enescu (tatăl lui G. Enescu) și frumoasa tânără Marie Ferdinand-Suscki au fost părinții lui. Pe când avea un an, mama lui s-a făcut nevăzută, copilul fiind dat spre creștere Tincuței, sora lui Costache Enescu. După moartea lui Costache, în 1919, a fost dat în grija boierului Mârzescu care fusese primar la Iași. Ajutat de familia acestuia și de G. Enescu (care l-a iubit și l-a ajutat mereu), urmează liceul și Școala de Arte Frumoase la Iași unde-l are profesor pe pictorul Jean Cosmovici (1888, Iași – 1952, București). Între 1924-1927 vine la București la Școala Națională de Arte, unde-i are ca profesori, printre alții, pe G.D. Mirea (1852, Câmpulung Muscel -1934, București) și pe Camil Ressu (1880, Galați – 1962, București) care-i apreciază foarte mult talentul de pictor de șevalet în ulei (naturi statice, peisaje, portrete, flori). În 1927 expune déjà la Salonul oficial. Câștigă chiar, la expoziția personală din același an, marele premiu Anastasie Simu (1854, Brăila – 1935, București. Primul colecționar de artă de la noi, care fondează în 1910, Muzeul Simu, dăruit de comuniști în 1960). Merge, cu o bursă de studii, în Italia și Franța. Expune lucrări la Salonul oficial de pictură și sculptură în 1928, 1929, 1930, 1946. La salonul din 1929 a primit premiul Th. Aman (1831,

Câmpulung Muscel – 1891, București; întemeietorul, alături de Gh. Tattarescu (1818, Focșani – 1894, București; al primelor școli de arte frumoase de la Iași și București) și „bursa de voiaj pentru pictură” în valoare de 50000 lei. Cu acești bani își permite să meargă în Franța (între 1929-1931) pentru studii. În 1935 expune la Sala Dalles (fondată în 1932 ca lăcaș de cultură și pentru expoziții de pictură și sculptură). În 1939 mai voiajează în scopul studierii picturii și sculpturii în Franța și Italia. În Italia, este pasionat de frescă.

Ca mai toți pictorii generației sale (Nicolae Dărăscu (1883, Giurgiu – 1959, București), Iosif Iser (1881, București – 1958, București), Ștefan Dimitrescu (1886, Huși – 1933, Iași), Nicolae Tonitza (1886, Bârlad – 1940, București), Francisc Șirato (1877, Craiova – 1953, București), Samuel Mütznier (1884, București – 1959, București), atrași de frumusețile Balcicului și ale Coastei de Argint și încurajați de societatea culturală „Tinerimea artistică” (fondată la 3 decembrie 1901 de un grup de artiști între care: Constantin Artachino (1870, Giurgiu – 1954, București), Ștefan Luchian (1868, Ștefănești – 1916, București), Nicolae Vermont (1866, Bacău – 1932, București), Kimon Loghi (1873, Grecia – 1952, București), Ipolit Strâmbulescu (1871, Baia de Aramă -1934, București), Arthur Verona (1867, Brăila -1946, București), Frederic Storck (1872, București – 1942, București), Șt. Popescu (1872, Buzău - 1948, București), Gh. Petrașcu (1872, Tecuci – 1949, București), Dimitrie Bâșcu vine și pictează și el aici. Cumpără chiar un teren pe un deal.

Cu o mare deschidere culturală, Bâșcu publică multe cronici de artă. A făcut parte, în 1946, din juriul Salonului de toamnă (organizație artistică ai cărei inițiatori au fost pictorul, desenatorul, acuarelistul și frescarul George Chirovici (1883, Craiova -1968), pictorul și graficianul Leon Biju (1880, București – 1970, București), pictorul Ionescu Doru (1889, Craiova – 1988), președinte fiind fostul său profesor, pictorul Camil Ressu. Expune lucrări, în 1944, la Tinerimea Română (societate înființată la București, în 1878, la inițiativa câtorva elevi interni ai Liceului Matei Basarab având drept scop descoperirea și promovarea tinerilor talentați din diverse domenii de activitate: muzică, dans, poezie, istorie, desen, pictură etc., și stimularea elevilor merituosi prin concursuri pe diferite domenii de activitate, câștigătorilor acordându-li-se premii și medalii), apoi, în 1947 la Flacăra. A fost apreciat și admirat de nume de rezonanță :

Principesa Ileana (1909-1991), fiica cea mică a regelui Ferdinand I și a reginei Maria. Iubitoare de frumos și artă - Regina Maria (1875-1938), regină a României, soția

regelui Ferdinand I. Iubitoare și colecționară de artă; a susținut o seamă de personalități artistice și literare cu burse și bani

- Irina Procopiu (1891-1950), ținea un salon artistic în propria casă, fiind mare iubitoare de artă; a fost doamna de onoare a reginei Maria.

- Alexandru Busuioceanu (1896-1961), critic de artă, critic literar, eseist, istoric, traducător în română și spaniolă din marii poeți ai literaturii universal. Bursier al Școlii Române din Roma (1923-1925)

- George Oprescu (1881-1969), istoric și critic de artă, colecționar, cărturar, întemeietorul Institutului de Istoria Artei al Academiei Române. Membru de onoare al Academiei Române

- Petru Comarnescu (1905-1970), critic literar, eseist, memorialist, journalist

Compozitorilor români.

- George Georgescu (1887-1964); dirijor, membru al Academiei Române din 21.03. 1963)

- Mihail Andricu (1894-1974), compozitor, pianist, profesor universitar

- Alfred Alessandrescu (1893-1959), dirijor, critic musical.

După 1946 nori negri se abat peste destinul pictorului atât de admirat de Principesa Ileana și de Regina Maria (care îi cumpărase tablouri). Ca semn de înaltă prețuire pentru măiestria sa, principesa Ileana îi dedică, pe coperta cărții Spitalul „Inima Reginei” (manuscris autograf, în cerneală): „Dlui Bâșcu a cărui nume nu figurează în această cărțuie însă va avea loc de cinste în cea care va urma”. Moșia de la Cracalia este incendiată de către comuniști în 1948. În 1949 ocupă funcția de expert la Consignația. Între

- N. Tonitza (1886-1940), pictor, gravor, litograf
- Eugen Ispir (1909-1974), pictor și scriitor
- Ionel Jianu (1905-1993), cronicar dramatic, journalist, eseist, traducător, critic și istoric de artă. A scris monografii despre Theodor Pallady, N. Tonitza, Gh. Petrașcu, Theodor Aman, C. Brâncuși

- N. Carandino (1905-1996), ziarist, cronicar plastic și dramatic, traducător și memorialist

- Eugen Crăciun (1922-2001), pictor

- Henri Blazian (1902-1961), referent literar la Societatea Română de Radiodifuziune, referent de presă. A înfățișat publicului artiști consacrați: N. Grigorescu, Șt. Luchian, Constantin Lecca. A tradus din Benedetto Croce, H.G. Wells, Ștefan Zweig.

Dimitrie Bâșcu a mai fost admirat și iubit de personalități marcante ale muzicii românești:

- Mihail Jora (1891-1971), muzician, compozitor și dirijor român, membru titular al Academiei Române. Creatorul liedului și al muzicii de balet românești, primul director musical al radioului public

- Ion Nona Otescu (1888-1940), compozitor și dirijor roman, profesor la Conservatorul din București și directorul acestuia și vicepreședinte al Societății

1949-1952 a fost directorul Fondului plastic. În 1952, pictorul, în urma unor denunțuri calomnioase, este ridicat din casa lui și închis (fără proces) un an de zile, fără ca familia să știe unde se află. Este eliberat în urma intervențiilor celor ce răspundeau la cultură și renumit în funcția de director al Fondului plastic dar Dimitrie Bâșcu, refuză cu demnitate propunerea puterii politice totalitare. Din acest moment nu mai ocupă funcții publice. A mai expus, în 1956, la Expoziția Interregională București și în 1960, la Expoziția de Arte plastice, București. A supraviețuit vremii lucrând pictură murală, frescă, pictură și restaurare de biserici (Săcele, Dârste, Tismana etc). Școlit în Italia în frescă, a lucrat în această manieră la peste 30 de biserici, la Muzeul Militar Central, la hoteluri (Olănești și Poiana Brașov). A executat pictură bisericească la Catedrala Brad, bisericile din Murariu, Târgu-Frumos, Balotești, Măgurele, Braniște, Vânători Neamț, Bran, Buzău, Bitănești etc. Lucrări ale acestui pictor important se află în muzee și colecții la Ministerul Artelor, Ministerul Culturii, la Muzeul din Baia Mare, Buzău, Brad, familia regală, propria familie etc.

DIVINA ARMONIE

Cântul LXX

Florea TURIAC

- 1 Să biruim cu Domnul când secretul
E pentru noi ca o învățare
Căci să-l cunoaștem nu-i semnat Decretul
- 4 De-Acela ce-L simțim ca Adiere,
Ai cărui ochi văd și-n întunecime
Și-i pentru noi o dulce mângâiere!
- 7 El e Stăpânul Culmilor Sublime
Și-aude până-n nesfârșite astre,
Discerne tot cu mare adâncime.
- 10 E și esența sufletelor noastre
Și-i cea mai vastă Stră-Străluminare
Care colindă-n zările albastre.
- 13 Și tot El este și Acela care
A stabilit eternul și-efemerul
Și nașterea și moartea slujitoare
- 16 Ce țin în echilibru tot eterul.
El ține Universul Tot de-o toartă,
Căci El este Stăpânul, El e Cerul.
- 19 El tuturor ne pregătește-o soartă
Mai bună sau mai rea, de cum I-e voia
Și după cum știm să-i intrăm pe Poartă
- 22 Să-I spunem Lui care ne e nevoia...
El e Pământ, e Aer, Foc și Apă,
E Înainte, dar și Înapoia.
- 25 Din bunătatea Lui tot El ne-adapă
Și orice chin El vine și-l alină,
El ară, seamănă și tot El sapă.
- 28 Cu haina Lui ce numai din lumină
Este croită-mbracă Nesfârșitul
Și-emană Strălucirea Cea Divină,
- 31 Ca Soarele ivit în răsăritul
Ce farmecul în zi și-l oglindește,
C-apoi din nou l-așteaptă asfințitul.
- 34 Iar ziua-i ca fecioara ce pândește
Ca razele-i s-o mângâie pe frunte...
Cu cât se-nalță cu atâta-i crește
- 37 Puterea ce se scurge din Grăunte –
Întregului Sistem Solar să-i placă
Topește foc din uriașu-i munte.
- 40 El¹ este-Acel ce poate să desfacă
O frumusețe-n altă frumusețe
Și cu-Auroră paradisiacă
- 43 Să-nvăpăieze-a Cerurilor fețe.
Căci El veghează tot de la distanță
Tot Infinitul, însă cu-o blândețe
- 46 De nedescris, dar și de-o importanță
Ce numai El o poate doar descrie
Fiind vorba de-o divină performanță
- 49 Ce-mparte tuturor cu bucurie
Iubirea Lui eternă și secretă
Să fim într-o Divină Armonie
- 52 Cu Cel Ce Pace peste tot decretă:
Cu floarea de-orice fel dar și cu ghimpul
Cu-ntregul Univers, – pân-la planetă,
- 55 Și noi cu noi, cu Spațiul și cu Timpul,
Cu tot ce-a zămislit El, Creatorul,
Cu vremea-n sine dar și cu-anotimpul,
- 58 De-aici, de jos, și până unde-i Norul
Pe care stau doar Lumile Divine
Și-n Sus de Ele stă Guvernatorul
- 61 În Infinitul cu lumini depline
Și cu-ntuneric pentru-aliniere²
Între străluminări ce-s fără fine
- 64 Ce răspândesc atâta-nvăpăiere
De luminări care vor fi eterne
Căci de-unde pleacă n-au înapoiere.
- 67 Tot Dumnezeu pe toate le discerne
Și ce e bun ne lasă moștenire –
Nisip vulcanic, dacă El ar cerne

- 70 *În aur s-ar preface-ntr-o clipire!
Deși nu-I auzim a Lui dojană:
Poate cumva în vis sau-n-ațipire*
- 73 *Ce ni se pare-a mângâieri de pană –
Da-i glasul Lui ce ne-ntărește simțul
Să nu se înfiripe-n noi vreo rană*
- 76 *De unei roți i se va rupe zimțul
Sau sinea ne-ar rămâne fără pază,
Precum prințesa ce-a lăsat-o prințul.*
- 79 *Și tot El este-Acela ce veghează
De Undeva din Înălțimi pierdute,
El ce colindă pe un vârful de rază³*
- 82 *Prin Lumile ce-au fost de el țesute
Căci El stă răspândit prin zări albastre
Să le cuprindă crestele pierdute.*
- 85 *El dă lumină sufletelor noastre
Și-n Univers, tot El, lumini sădește
Și face Lumi în jurul altor astre,*
- 88 *Iubindu-ne atât cât El dorește,
De nu găsește-n noi nici pic de vină,
Ci doar Iubire ce iubiri rodește.*
- 91 *Sublimii ochi ai Celui de Lumină
Văd tot, – dar și le judecă pe toate,
Și Oastea Îngerească Lui se-nchină!*
- 94 *Să-nvârtă Universul, invers, poate,
De-i Vrerea Lui! Dar ce-are El în minte
Nu știe nimeni oricât ar socoate,*
- 97 *Căci rostul Lui este un rost cuminte
Ce niciun geniu n-o să-l înțeleagă
Și niciun mort⁴ ce viu e-ntr-un morminte⁵:*
- 100 *Să lase Lumea-n pace și întreagă
Căci El e și răsfațul și aleanul⁶
Și leagă-orice, cum și orice dezleagă.*
- 103 *Și totodată El e și Vulcanul
Din care izvorăște toată lava
De Bunătate să ucidă Clamul*
- 106 *Tot Răului ca să cunoaștem slava
Când toți vom trece prin Divina Poartă
În veșnica-nviere, în Dumbrava*
- 109 *Celui ce a creat cu multă artă
Și Stele și Planete, dar și Cerul
Și tot ce Universu-n navă poartă...*
- 112 *Nimic n-ar fi dacă n-ar fi misterul
Cu toată frumusețea lui profundă
Căci Dumnezeu a mânuit Echerul*
- 115 *Ca noi să nu știm ce El vrea s-ascundă⁷,
Deși suntem ca El! O Energie
Și-un Flux într-o Materie secundă,*
- 118 *Materie care de fapt e vie
Și are suflet cum are și tară
Și-o minte-ascunsă sub o pălărie*
- 121 *Și magnetism din Sfera Planetară,
Ce altor lumi părem o lume-albastră
Sau o particulă elementară...*
- 124 *Și totuși, Dumnezeu, cu Lumea noastră
Este într-o vibrație comună
Deși Regatul Lui e o Fereastră⁸*
- 127 *În Cerul ce-alte Lumi El încunună
Cu raze dulci din dulcea Lui Lumină,
Iar nopțile, cu stele și cu lună,*
- 130 *Când un iubit pe draga lui alină
Cu un sărut gingaș precum o floare
Și-un strâns în brațe fără nicio vină,*
- 133 *Doar că fiorii poștei arzătoare
După iubirea ce își face jocul,
Îi farmecă pe amândoi cu-ardoare*
- 136 *Căci gata sunt să-și împlinească scopul.*

Note:

1. Dumnezeu.
2. Echilibru.
3. Rază de lumină
4. Sufletul înălțat la cer după moarte, care a devenit înger.
5. Mormânt.
6. Durere. Suferință. Chin. Amar.
7. Secretele Universului.
8. Nemărginire.

COLAJ LIRIC

Poezia Săptămânii ITHACA

Pământ

Mamă fecioară
cu fața cernită
crestată de ale mormintelor răni
pentru ai noștri, cei dragi, plămădiți
din țărână.
Șase stânjeni de glie
sunt deajuns pentru a-i da înapoi
cele pe care propriei familii le dăduse
în grijă
strat peste strat
din același pământ.

Emad Fouad, Egipt (1974)

Traducere: Germain Droogenbroodt –
Gabriela Căluțu Sonnenberg

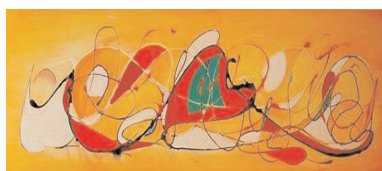

Casa lumii

Minuscula inflorescență
a candeliei,
pâinea și vinul de pe masă
un trandafir,
albul marcant
al patului nearanjat –
eternitatea,
milimetric porționată
de împărțit cu tine.

Eugénio de Andrade, Portugalia (1923 –
2005)

Traducere: Germain Droogenbroodt –
Gabriela Căluțu Sonnenberg

Inima

Se spune că ar fi
cât pumnul.
Foarte mică,
însă neobosită
pune-n mișcare toate
lucrurile.

Ea este truditorea
ce impecabil bate
tânjind după odihnă,
și prizonieră este
nedeslușit visând
la evadare.

Alaida Foppa, (Barcelona 1914 – Ciudad
de Guatemala 1980)

Traducere: Germain Droogenbroodt –
Gabriela Căluțu Sonnenberg

A scrie poezie

A afla echilibrul fragil
dintre tăcere și cuvânt

dintre drum
și rătăcire

dintre spus
și nespus

a traversa
prăpastia adâncă
dintre condei și hârtie.

Germain Droogenbroodt

Traducere: Gabriela Căluțu Sonnenberg

lună pe jumătate

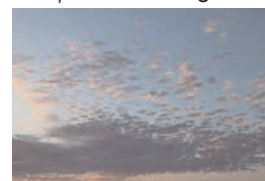
De când tot stai pe cer, lună pe
jumătate,
palidă arătare, plutind peste genuni?
Se întetește vântul, noaptea în ger
se-mbracă
și-n tivuri albe apa clipește în amurg.

Peste întunecata câmpie pustiită
se-nalță ceața rece.
Of, iarnă înghețată,
tristețea ta m-apasă.

În inima iubitei ce pleacă e la fel,
pălesc iubiri, junețea prinde-a se ofili
din crengile ciulinului sălbatic
cad la apus petale ruginii.

KIM SO-WOL, Coreea (1902 - 1934)

Traducere: Germain Droogenbroodt –
Gabriela Căluțu Sonnenberg

Azi e duminică.
E prima zi în care îmi e permis să ies
la soare.
Și tot pentru întâia oară în viața mea
mă minunez
de depărtarea
și de albastrul
înalțului zenit.
Mă așez smerit
cu spatele la zid.
Gust clipa fără de avântări prin
valuri,
o clipă fără lupte, chiar și fără soție.
Numai pământul, soarele și eu...
Sunt fericit...

Nâzim Hikmet, Turcia (1902 – 1963)

Traducere: Germain Droogenbroodt –
Gabriela Căluțu Sonnenberg

Glume evreiești

Transmise de dr Manuela-Anda Radu POPESCU

- Ițic, de când suntem noi împreună, tu nu mi-ai cumpărat niciodată nimic...

- Dar, Rașela, n-am știut niciodată că ai ceva de vânzare!

*

Ițic o sună pe dna Goldstein:

-Alo, sărut-mâna, ce mai faceți?

-Ce să fac, sunt singură, soțul e pe teren de-o lună...

- Atunci poate îmi permiteți să trec pe la dvs., bem o cafeleuță, facem amor...

-Vai, domnule Ițic, credeți că sunt curvă?

- Da' cine a pomenit de bani?

*

Veste bună

Într-un orașel din Ucraina, pe vremea pogromurilor, circula zvonul că o tânără creștină a fost asasinată. Conducătorii comunității se întrunesc la sinagogă ca să discute cum să evite pericolul de a fi acuzați de crimă. Deodată un evreu vine în fugă, abia răsuflând:

- Fraților, aduc o veste bună: tânăra care a fost asasinată era evreică

*

Flagrant delict

Vine Natan acasă și-o găsește pe nevastă-sa în pat cu cel mai bun prieten.

- Nu ți-e rușine, ți-am dat numele meu, dragostea mea, banii mei, și tu, prietenul meu, ți-am dat bani, ți-am dat casă, și, și... și mai opriți-vă o dată, măcar cât timp vorbesc cu voi.

*

Plata în natură

Kohn se dă de peste două ore în lanțuri și arată foarte rău.

-De ce nu renunți? - Îi strigă lancu.

- Patronul de la lanțuri îmi datorează niște bani și numai așa pot să mai recuperez ceva.

*

Fata și găscă

Rifca o întreabă pe doamna Weiss, care are o prăvălie cu găște:

-Ei, ți-ai măritat fata?

- Încă nu. Cu fata e la fel ca și cu marfa mea. Toată lumea se uită, o pipăie și nu cumpără.

*

Poveste

- Moște, tu ești un om cu carte; de ce te lași umilit de patronul tău bogat, dar prost ca noaptea?

- Asta așa e de când lumea: dacă vrei să mulgi vaca, trebuie să te apleci.

*

Grijă

Rașela și Moritz trebuie să plece în America, dar n-au bani decât pentru un singur bilet.

Pleacă Rașela și după puțin timp Moritz primește 100 de dolari într-o scrisoare. După vreo 3 zile, 200 de dolari, apoi, 500, apoi 800, apoi, 1000.

Moritz pleacă și el în America fără s-o anunțe pe Rașela, ca să-i facă o surpriză.

Intră la hotelul unde locuiește Rașela și-o găsește goală în pat cu un tip.

- El ți-a dat suta de dolari pe care mi-ai trimis-o? - strigă furios Moritz.

-Da.

-Și cei 200 de dolari, tot de la el îi ai?

-Da.

-Și cei 500, și mia de dolari, tot el ți i-a dat?

-Da.

- Învelește omul, că răcește...

*

La-rabin

Max și Moritz se ceartă și merg la rabin.

-Max, îi spune rabinul, dă-i lui Moritz mia îndărăt.

-Nu-i dau nimic.

-Max gândește-te bine, dă-i lui Moritz mia ce ți-a împrumutat-o.

-Nu-i dau nimic.

-Max, nu se poate, dă-i mia înapoi.

-Îi dau un căcat.

- Bun, avem o bază de discuție.

*

Dați-mi scris

-Domnu doctor sunt foarte, foarte nervoasă.

-Mărită-te,cucoană.

-Sunt măritată, da' nu-mi ajunge.

-Luați-vă un amant.

-Mi-am luat doi, da' nu-mi ajunge.

-Luați-vă pe al treilea.

-Am, dar tot nu-mi ajunge.

-Doamnă, dar dumneata ești bolnavă.

- Dați-mi scris, că lumea spune că-s curvă.

*

Optimism

Evreii rămân optimiști întotdeauna. Că, uite, cădea Moritz de la etajul 12 și la etajul 2 privea Solomon de pe balcon și-l încuraja.

- Ce strigi așa, totul e încă în ordine.

*

Câinele

- Intră Natan, intră, nu-ți fie frică. Câinele e castrat.

- Da', ce, mie îmi e că mă violează? Mie îmi e că mă mușcă...

*

Lorzi englezi

Moritz se întâlnește cu vechiul său prieten:

- Ce mai faci, Moritz?

- Eh, sunt valet la un lord englez.

- Asta-i bine.

- Da, dar el trăiește cu soția mea.

- Asta-i rău.

- Da, dar și eu trăiesc cu soția lordului.

- Asta-i bine.

- Ce bine? Care bine? Eu îi fac lorzi englezi și el îmi face evrei puchinoși!

*

La Școală, după Crăciun

- John, cum ați petrecut Crăciunul?

- Am făcut un pom de Crăciun, l-am umplut cu jucării și tare ne-am bucurat.

- Și tu, Jimmy?

- Am făcut un pom de Crăciun, am cumpărat o mulțime de jucării, și tare ne-am bucurat.

- Dar tu, Nathan?

- Noi avem o prăvălie cu jucării și ne-am uitat la rafturile goale, și tare ne-am bucurat.

NICOLAE ROTARU LA 70 DE ANI

Nicolae Rotaru

Anton GAGIU

Nici nu-mi vine a crede că prietenul meu, colegul de breaslă Nicolae Rotaru a ajuns la această vârstă, o împlinește pe douăzeci și opt martie. Pentru că deși noi doi ne-am întâlnit fizic relativ târziu, acum vreo douăzeci și cinci de ani, parcă ne știm dintotdeauna, întrucât ne unește o trăire ostășească, una literar-filozofică, un crez, o speranță în binele celor care folosesc ca unealtă de lucru cuvântul.

Am avut de mai multe ori discuții despre... destinul literar. Și-l întrebam: câți scriitori de la noi au trecut pragul celor o sută de cărți? Doi, trei - spune. L-am întrebat, nu pentru că el a dat viață la o sută douăzeci de cărți, poate mai multe, pentru că sunt convins că la sertar mai are câteva care așteaptă să iasă pe piață, ci pentru că știu ce înseamnă să dai viață unei cărți. Iar el, scriitorul Nicolae Rotaru disciplinat cu sine, perseverent, dedicat activității literare până în străfundul sufletului vrea să scrie... CARTEA. Și sunt convins că va avea puterea și răbdarea să o scrie, pentru că este înzestrat cu chemarea... de a ajunge la țintă.

Dacă ne-am fi propus ca în paginile acestei reviste să enumerăm cărțile lui Nicolae Rotaru am fi ocupat tot spațiul dedicat subiectului și nu mai puteam spune altceva. Trebuie însă să menționăm debutul lui. Și cum putea fi acesta? Decât în stil Nicolae Rotaru. Adică prin anii optzeci a trimis la trei edituri diferite la concurs trei lucrări: „Răspântia” roman, la editura Eminescu, „Statuia de humă” versuri la editura Cartea Românească și „Răstimpuri” proză scurtă la editura Facla și ce să vezi? Toate au câștigat.

Și uite așa Nicolae Rotaru a devenit poet, romancier și... povestitor dintr-o dată. Am amintit acest episod pentru că Nicolae Rotaru este singurul scriitor român care a scris și scrie în toate genurile literare: poezie, proză, dramaturgie, publicistică,

reportaj și, ceea ce este și mai important, în toate a scris cu succes. I-am mărturisit odată, că, dacă aș putea să citesc pe lumea cealaltă și aș fi condiționat de număr, la poezie s-ar număra printre preferații mei, printre alți titani ai poeziei românești.

A fost prefăcut în cărțile sale de mari scriitori români precum: Eugen Simion, Fănuș Neagu, Radu Cârneli, Corneliu Leu, Gheorghe Tomozei, George Țârnea, George Stanca, Ștefan Mitroi, Dinu Săraru, Ion Brad, Ștefan Cazimir, Nicolae Dan Fruntelată s.a. De ce cred în Nicolae Rotaru? Pentru că simt în el acel fior etern al omului plecat în lume din Glâmbocata lui argeșeană, pătruns de frumusețea locurilor natale, de obiceiuri, de trăirile comune omului călit în lupta cu viața.

Cred în el pentru că are ușurința unui verb care te înfioară, că reușește să creeze cu ușurința cu care bea un pahar cu apă, că în acest zumzet nesfârșit de literatură făcută la grămadă, el este exigent până la extreme cu materia de bază a scriitorului, cuvântul. Și sper ca Nicolae Rotaru să se întreacă pe sine, să deschidă noi porți ale literaturii și să găsească dincolo de ele mirajul, capodopera și sper să aibă timpul să facă toate acestea.

Revista „Climate literare” l-a găzduit și-l va găzdui în paginile ei cu plăcere pe Nicolae Rotaru, dar mai ales cu bucurie. Pentru că bucurie e să ai sub ochii tăi un text, indiferent cărui gen literar aparține sub semnătura sa.

La mulți ani maestre! Și la cât mai multe cărți bune.

Climate literare

POEME

Nicolae ROTARU

NICOLAE ROTARU, născut la 28 martie 1950, în localitatea Glâmbocata, Argeș, este ofiter de carieră, pensionat 1972 (transmisie), în retragere din Jandarmatul Român cu grad de general de brigadă, scriitor valabil de trei concursuri de debut editorial între anii 1982-1985 (membru al USR, filia Proza, București din 1990), jurnalist profesionist (membru fondator al UZPR în 1991, fost director al mensajului Petru Poni și deținător al Ordinului Ziariștilor Cl. I Aur, profesor universitar (doctor din 2003 al Universității din București, cu expertiză în psihosociologie, comunicare și management). Este autor a peste 110 cărți (roman, nuvelă, povestire, scenă, pamflet, istorică, poezie și creație neautentică), deținător a numeroase premii, titluri, diplome și medali, fiind desemnat celulean de onoare al comunei Leordeni (2007) și, respectiv, al județului Argeș (2011). Familii, național, românesc, scriitor (profesionist), reformator, antiautoritar, rafinat, viclean, sportiv și optimist.

Într-o lume de vânat,
Într-o lume-apa precară,
Draga mea nonagenară,
Bună de-o fi pușcă-n mână
Dragă umbră vie - mamă!

SICOFANTII

Biseră alături, nimeni: delator,
Te-am dibuit după primăraie,
Așaptă ai lag, dragă ai alt omor,
Și-ți cunosc pînă la urmă primele gîni

Să poartă alături-victimă, un ius
Pe care să îl vinzi cu un geamăg
S-așaptă sub soare, un om învins,
Iar în apăsătoare, hulă și lag,

Să-l încoace, să-l gîni, să-l devor,
Tu și ai să dai naștere laucă,
Măgăni în lingă și în răs de gîni,
În jungla care-i spălat românesc.

Dar într-o zi și tu vei fi harnic
De vrei să dai naștere la gîni:
De-an pînă de jama și ai să dai,
Ce-ți vor vrea cănd nu te-așaptă de hac!

TRUP-JUNGLA

Creier-hidra hulă,
În vînt tentaculele tale
Prin noaptea răsărită și zădărită,
În căldura cu orărită...

Întind-hidra, fîndărită,
Nesăturat fîndărită, sîngerat,
Te tot zăpăci în căpă de os,
Prădător răsărit, fîndărită...

Ochi-vultur totor și vorace,
Argus de veghe înfănat,
Ce mă așaptă în căd în păcat,
Cu uși-tură-mă în păcat, vorace...

Trup-jungla de vîntă conoră,
Văzută la comoră în lăută,
Ochi amărită în răsărită
Te prind, te scit, te devor...

PLOUĂ ÎN MAHALA

Se-nnoaptea-bă și zădărită malul
Pe unde trece Colentina,
În plîngă răsărită în răsărită
Și dorm în șa cănd trec cu calul.

În mahală, zădărită vîntă oșacă,
Ude-nnoaptea o mîna
Cu buze dulci și gîni de mîna
Ș-oale dădărită pînă la oșacă.

Nel zădărită de plăcere,
Lungă legărită, soare prăgărită,
Pe care, dădărită le-nnoaptea,
Te lasă sculptat sub mîna dădărită.

Sădărită ploaie în lăută,
E mîna dădărită și mîna,
În zădărită, oșacă, am plecat
Și ne-am lăsat sub boarfa, căldă

Căci ne-am lăsat fîndărită,
Dar tes de gîni răsărită,
Întindă dădărită, pînă la plăcete,
Sub coșă pînă, ne-am lăsat!

POEMELE SUFLETULUI MEU

Adrian MUNTEANU

NU MĂ CITI! (copiilor mei)

Nu mă citi! Timpul zăbavnic fuge.
Am încercat să-ncătușez clipita,
S-opresc pe-un verb privirea ta, grăbită,
Dar zborul ei necugetat distruge.

Nu-ți mai lăsa pe un sonet smerita
Și limpedea răbdare care suge
Torenți de duh ce-s gata să înjuge
Trăpașul tău ce și-a rănit copita.

Mai bine-aruncă hățul și zăbala
Și sari în șea când zări se-mpotrivesc!
Învinge-n goana vremilor migala

De-a zăbovi la osul părintesc.
Ridică vâsla, leapădă sfiala!
Eu mai rămân. Să tac și să privesc.

DE DRAGOBETE DESPRE UN ALT FEL DE DRAGOSTE

Din tânăr rod îmi pregătesc merinde,
Să îmi pătrundă seva lor ținutul.
Mi-or amâna poverile sărutul
Și rădăcini de glod lutos s-or prinde.
Din iarba chibzuinței țeș avutul,
De-o-mbucătură foamea mea depinde.
Pe cruci de fum primejdia mă-ntinde
Și îmi mângâie tâmpla neștiutului.
Târziu le strâng pe toate-acestea-n
mintă
Și-mi fac sălaş din zvelte crengi de măr
Ce s-or zvânta când vremea-n jur,
fierbinte,
Îmi va lua-ndoiala în răspăr.
Zidesc nădejdi din străvezii veșminte,
Iubirea mea de vis și adevăr.

ÎNTR-UN APUS DE VIAȚĂ (fiului meu, Titus, violonist dincolo de ocean)

Mai știi atunci când te țineam de mână
Să poți urca șovăitor o treaptă,
Când îți iertam surăzător o faptă?
Țineai vioara sub bărbie până

Trasa arcușu-n cer o cale dreaptă
Și deșira uimirea ghem de lână.
Și-acum acorduri în auz se-ngână
Și-n sală mama să apară așteaptă.

Nu s-au pierdut isprăvile în ceață.
Pe-atunci prin fapte viețuiam anost.
Abia târziu mi-a răsărit în față

Sonetul blând, să-mi împlinesc un rost.
Odată doar, într-un apus de viață,
Tu, fiul meu, să afli că am fost.

ÎL CHEAMĂ BLITZ (Pentru cea mai iubită ființă din jurul meu, care m-a vegheat 12 ani și care îmi crează și acum, când îmi aduc aminte de el, emoții adânci și o neștearsă lacrimă pe obraz)

Îl cheamă Blitz și-l trec în neuitare.
De ani și ani străbatem lungi trasee,
Pe unde-a dat prin bozii de-o idee
Și colțul ierbii-nviorat răsare.

A fost întâi năvalnică scânteie,
Să prindă-n zbor un flutur în mișcare.
I-aș ridica din dor de el altare,
Pe unde-a fost, la margini de alee.

Despre acel ce mi-a păzit ființa
Nu ar ajunge să aștern un tom.
Și-a pus pe el răstimpul scurs sentința.

Mai e acum o creangă nu un pom.
Își stinge-ncet, nestrămutat, putința,
Dar mă întreb: e câine sau e om?

DE CE-NEGRESC O COALĂ DE HÂRTIE

De ce-negresc o coală de hârtie,
Cine-mi citește slova vlăguită
Și-un gând zdrobit sub tropot de copită
Pe care-abia în treacăt de-l mai știe?

Pentru a cui risipă adormită,
Din care-am tot tăiat câte-o felie,
Însingurat mă-nchid în colivie
Ca să aștern uimirea-n trup ivită?

Nu stau la rând cei logodiți cu rima
Să se prefacă strâmb că mă iubesc.
Nici nu îmi dau, din seva lor, infima

Limbă de timp când pizmele-ațipesc.
Secunda mea, fugind, se-nalță prima.
Dar eu, în taina clipei, mai trăiesc.

NU MĂ AȘTEPȚI

Nu mă aștepți c-un zâmbet la intrare.
Între pereți stă gârbovă tăcerea.
Ascunsă prin unghere, încăperea
A împietrit în picuri de uitare.

Nevolnic rost, împărtășesc plăcerea
De-a mă retrage fad în așteptare.
Rămân pustiu, un semn de întrebare
Ce-a năruit speranța sau durerea.

Mi-ar trebui un zbor de dimineață,
Să nascocesc povești cu trup fragil,
Să recompun altarele de ceață.

E prea târziu. În gândul meu debil,
Sleit de poște, răvășit de viață,
Aș vrea să fiu, dar nu mai sunt copil.

SCURTĂ TRILOGIE A IUBIRII PĂRINTEȘTI

Raul ANCHEL

LENA - PRIMA FATĂ

Se numeau baluri..

Eram la balul de sfârșit de an din clasa a X-a. Aveam 16 ani. O doamnă cât de tânăr. Se adunaseră acolo băieți și fete din toate clasele a X-a și a XI-a. Cei dintr-a XI-a se despărțeau de liceu... Era ultimul lor bal. Purta un costum albastru închis, de școală, frumos călcat de mama. Cămașa albă cu gulerul răsfânt peste haină. Teniși negri de sport în picioare. Era pentru prima dată când mergeam la o astfel de petrecere. Mă simțeam bine. Credeam că pot ține pământul pe spatele meu și căutam doar un punct de sprijin. M-am gândit să viu la bal pentru că intrând într-a XI-a trebuia să mă obișnuiesc că peste cu mai puțin de un an mă despart de școală de colegi, de oraș. Așa era mai ușor, dar trebuia să mă despart și de părinți. Gândul ăsta îl amănăm mereu.

Un „twist-again” îți spărgea timpanele. Venea de la un patefon adus de profesorul meu preferat. Profesorul de sport. Băieți și fete în sala de sport a liceului. Stăteam lipiți de perete și vorbeam unii cu alții. Toți într-o dispoziție bună.

Discuțiile erau împărțite între sexe. Vreo două perechi dansau. Unii stăteau pe niște bănci joase, ce se foloseau la ora de sport. Pe băncile astea așteptam rândul la exerciții. Râsete intermitente și chiote copilărești acoperau muzica din când în când. Toți erau veseli, fără griji... Copii! Cineva a strigat „Tango!”. Bine că a strigat. N-ași fi observat. Eram prins într-o discuție despre profesori. Singurul profesor prezent era cel de sport. Profesorul meu preferat.

Auzind „Tango!”, mi-am spus a venit timpul de atac, deși nu aveam nici o idee ce v-a urma. Fără direcție m-am îndreptat spre locul unde o grupă de fete râdeau. Am zărit-o pe Lena. O zărisem și la intrarea în sala de sport. Fără voia mea ochii o căutau permanent. Ne-am spus: „Bună.”. C-am asta era discuția mea obișnuită cu fetele în afara orelor de școală. Nu prea lungă discuția, și ea îmi răspundea de obicei, tot „Bună”. Câteodată puțină emoție în răspuns, îmi făcea plăcere.

La Lena îmi plăcea să mă uit. Îi bănuiam sânii tari frumoși, ce-i tresăltau sub bluză la fiecare mișcare. Talia subțire. Picioarele robuste dezvelite de un mini maximal. Mai puțin decât doamna profesoară de geografie permitea! Dar probabil că doamna profesoară dormea la ora asta. Era deja 10 seara. Ce îmi plăcea cel mai mult erau ochii Lenei. Lena avea ochi negrii, mari calzi și glumeți. Știau să spună multe, dar să și ascundă multe. O gura mare roșie mă împingea, la nu știu exact ce, dar îmi făcea bine, îmi crea vise...

M-am oprit în fața ei, fără să scot un cuvânt. Eram convins că ea se

întâlnește minimum cu toți băieții din școală. Nu mă deranja asta acum. Eram prins în mreaja magnetică a dorinței. Dorința „de ce?” nu eram deloc sigur! Am început să dansăm. O țineam de talie. Măinile ei se odihneau pe brațele mele. Mă gândeam cum să o apropiu de pieptul meu să-i simt sânii. N-a trebuit să-mi fac probleme pentru mult timp cu asta. După doar câteva minute corpurile noastre erau complet unite. Nu mai știu dacă eram încă la același tango, dar continuam ca și cum e cântecul meu preferat și de neîntrerupt. Cântecul meu nesfârșit. Eram foarte emoționat, foarte excitat.

Multe gânduri neclare mă copleșeau... și atingerea Lenei nu mă lăsa să le deslușesc. De fapt emoția le înghițea și le transforma în dorință. Îmi era puțin rușine de cât de aproape ne era partea din jos a corpului și încercam să-mi împing fundul înapoi. Mi-era jenă să nu mă simtă! Mi-era rușine de jena mea!

M-a simțit. Nu n-a fugit îngrozită! Mi-a luat ușor mâna dreaptă de pe talie și mi-a ridicat-o ca să-i ating sânii. O doamnă ce senzație. Atunci am observat că DJ – cel ce se ocupa de muzică – profesorul meu preferat, a redus luminile la minimum. Știa el de ce! Pentru mine era foarte bine. Cred că și Lena era roșie ca racul. Mă simțeam ca o păpușă într-un bibelou de cristal, ce se învâрте sub fulgii ce cad generos în jur.

Nu, nu fulguia în sala de sport, era în iunie. O căldură neobișnuită mă făcea să o strâng pe Lena mai tare la piept. Am simțit-o cum vrea să se îndepărteze. Mi-am zis ca exagerasem. Să nu o doară sau

poate... „Vrei să ieșim puțin la aer?, mi-a șoptit. E îngrozitor de cald...” a continuat și m-a sărutat pe ureche. Wow ce senzație. Eram ca într-un film pe care încă nu-l văzusem, dar voiam să nu se termine.

Fulgi de lumină ne-au urmărit când am ieșit pe ușa din spate a sălii de sport. Era mult mai bine afară într-adevăr. Era răcoare. Ne țineam de mâna, deși corpurile ni se doreau până la durere. Mie îmi lipsea apropierea de înaintea. O căutam cu ardoare, nu știam cum să reiau apropierea, de unde ne opriam. Eram amândoi parcă legați într-o sfântă mișcare, la unison.

Nici nu știu când am ajuns în spatele sălii de sport, plutind. Lângă gard era un nuc uriaș. Lena s-a oprit. Eram luminați doar de razele albe, gălbui ale lunii ce pătrundeau printre crengile nukului bătrân. Lena mi-a spus: „Aici e mai bine, înăuntru era foarte cald”. M-a apropiat de ea și ne-am sărutat. Era ca un vis, nu tu cuvinte, nu tu jurăminte, doar căldura sărutului, doar umezeala lui. Măinile ne erau încolăcite în jurul corpului celuilalt. Nu știam unde începe ea și unde mă termin eu. Dorința cărnii era convulsivă. Nu-mi era frică de nimic și de nimeni, doar nerăbdarea mă controla... Ea era ceea ce mă conducea! Nerăbdarea de încă nu știam exact ce, deși doamne cât intuia asta.

Lena și-a descheiat bluza, și și-a scos sutienul. Avea sânii perfecții, de fapt așa cum mi închipuiam eu. Am simțit că o înghesui în copac. Dar nu mă puteam mișca. După o pauză lungă de sărutat necesară ca să ne regăsim respirația (pauză probabil automat făcută), doar pentru o secundă, gura mi s-a îndreptat spre sânii ei. Ca un om mort de foame spre un sandvici dumnezeiesc. Nu cred că, Columb a simțit ce simțeam eu. Dar mă simțeam că descopăr ceva unic.

Am simțit cum corpul ei mă acceptă și-mi ține capul între mâini,

mângâindu-mi părul castaniu, în timp ce picioarele îmi cuprinseseră talia. Probabil că asta era al nouălea cer, mi-am spus. Ne-am sărutat din nou, buzele-i puțin sărate nu le puteai lăsa pentru o clipă, te căutau continuu. Am simțit parcă cum gura, ochii, mâinile, mi-au devenit independente. Fiecare după ritmul ei făcea ce vrea în independența cucerită. Mângâiau Lenei corpul în încercarea de a găsi un miracol ascuns, dar și a pastra la infinit miracolul clipei. Mâna ei stângă m-a depărtat puțin de ea, și-a scos chiloții și i-a pus pe o creangă. Fără puterea de a stăpâni organele mele independente, am lăsat-o pe Lena jos pentru o clipă, mi-am scos pantalonii și chiloții sărind într-un picior, i-am agățat de copac pe aceași creangă, peste ai ei.

Mă simțeam în afara spațiului, în afara timpului, într-un loc de nimic și de nimeni controlabil. Pluteam pe un covor fermecat. Lena zâmbea. Un zâmbet fericit îi lumina fața. Un zâmbet ce nu-l poți uita vreodată. Eram fericit că Lena e fericită! M-am băgat între picioarele ei. Mușchii încordați ai picioarelor înmpingeau continuu. Lena mi-a schimbat direcția cu mâna ei caldă și mică, eram pe drumul cel bun. Am simțit că nu pot înainta. Sprijinit pe degetele de la picore și trăgând de o ramură a nukului am reușit să o pătrund. A țipăt, un țipăt scurt. N-am știut dacă e de durere, de plăcere sau de amândouă...

Dar nu mă gândeam la nimic eram pierdut în căldura umedă a Lenei, și îi căutam gura, simțind că tot ce vreau în clipa asta e să o fac fericită. Am stat așa două corpuri cuprinse unul în altul în mișcări neordonate, stranii fericite, mult timp. Cât ține oare o veșnicie?

Când ne-am oprit, nu-mi venea nici un cuvânt inteligent, nimic să-i spun Lenei. Ne-am așezat sub copac, pe jumătate goi, Lena ținându-și capul pe umărul meu și eu făcând efort să-i fie cel mai

comod posibil. După o clipă (a ținut prea puțin), mi-a spus: „Sunt c-am murdară!”. Astea erau cuvinte pamântești. Coborâsem oare din ceruri. I-am dat batista mea. I-ai fi dat și cămașa, dar batista a fost de ajuns. Mi-a multumit. Mi-am pus chiloții și pantalonii. Eram obosit? Nu deloc! Eram fericit! Descoperisem o parte necunoscută a fericirii. Iar am văzut lumina lunii, mă întorsesem în spațiu vital.

Lena se îmbrăcase și ea. Ne țineam de mâna unul pe celălalt, unul în celălalt. Ea locuia nu departe de școală. Muzica din sala de sport se oprise de mult. La poarta ei ne-am oprit, am vrut să o sărut. S-a uitat spre casă, m-a îndepărtat de ea și mi-a spus: „Pa!”.

M-am întors acasă. Era două noaptea. Speram să nu mă audă nimeni când intru. Casă „vagon”, nu știu dacă știți cei aia. Treci dintr-o cameră în alta. Cu norocul meu, camera mea era după cea a părinților. Am trecut mergând pe vârfuri. Am reușit mi-am spus. Mă dezbrăcam și voiam să mă spăl. Deodată mama apare cu-n pahar de lapte. Mamei n-a trebuit să-i spun nimic. Citea în mine ca într-o carte deschisă. O carte care-i plăcea, o carte pe care o iubea... Cartea ei! N-am să uit niciodată privirea ei. Privirea ei îmi spunea parcă: „Ingeola (băiete) ai făcut bine ce-ai făcut, că prea ești fericit acum. Spală-te și la culcare!”. M-a sărutat pe frunte!

Va urma

VLAD VLAS - UN UNIONIST ÎNFLĂCĂRAT

Mihai MERTICARU

Scriitorul basarabean Vlad Vlas, stabilit de o bună bucată de vreme la Piatra-Neamț, a debutat cu un volum emblematic de publicistică intitulat "Basarabia ACUM (Adormită, Ciuntită, Umilită, Mințită)", titlu care reprezintă un fel de umbrelă sub care se desfășoară acțiunea celor 6 romane de mare forță expresivă care vor urma. Cel mai recent dintre acestea, "La 100, fără UNIRE, refugiați în speranțe destrămate", ajuns deja la a treia ediție, în 2018, o apariție editorială de tot interesul, are un motto semnificativ: "Lipsa Unirii și a iubirii de neam este un handicap cumplit. Noi, românii, suntem ca malurile Prutului : când ne apropiem, mai mult ne depărtăm!".

Vlad Vlas scrie cu multă dezinvoltură despre dragostea față de femeia iubită, despre prietenie, dușmănie, trădare, nerecunoștință, invidie, ură, vanitate, discorde, soartă, artă, rată, adevăr, minciună, intrigă, prostie, indolență, lipsă de civism, singurătate, îngâmfare, răutate, duplicitate, învrăjbire ș.a., dar ceea ce străbate ca un fir roșu întreaga carte este dragostea înflăcărată față de România și dorința nestrămutată de întregire a celor două țări românești. Ireproșabil și autentic este sentimentul care generează tonul dominant al relatării, fie că este vorba despre dezvăluirea unor nefericiri personale, fie că se pierde într-o disperare resemnată, într-un coșmar al istoriei din

care nu poate exista nici măcar speranța unei evadări. Este o carte scrisă cu naturalețe și sinceritate, într-un limbaj spontan, un roman autobiografic, o radiografie a patologiei puterii postdecembriste.

Dotat cu har real de povestitor, combativ, revendicativ, cu fibră de polemist probând un metabolism cultural normal și risipă de inteligență, Vlad Vlas scrie în răspăr, pune întrebări și dă răspunsuri care dovedesc îngrijorare pentru soarta României, bătând spre viitor sau glorificând trecutul, pentru a critica mai apăsător prezentul decăzut.

Model de scriitor-cetățean care și-a sacrificat prietenii și liniștea existențială pentru adevăr, dreptate și ideea înălțătoare care îl animă, Vlad Vlas este un patriot în adevăratul înțeles al cuvântului care realizează o radiografie necruțătoare a patologiei puterii postdecembriste preocupată doar de căpățuiera personală. Chiar din prima pagină, Teodor Velicu, personajul principal al romanului, afirmă: "eu mai cred, ca un naiv ce sunt, în (Re)întregire. Mi-e dor de Unire ca de mersul meu zilnic pe jos sau pe bicicleta mea obosită ca și mine". În cuda afirmației de mai sus, el se dovedește un neobosit, vehement și necruțător acuzator al politicianilor din cele două țări românești : "Cum să dau credit nulițărilor de la cârma celor două țări românești, care construiesc vămi în loc de poduri?" sau "De unde stabilitate și normalitate în două case de nebuni despărțite de un râu din interiorul aceleiași națiuni blestamate?".

O diatribă necruțătoare lansează la adresa președintelui Republicii Moldova : "A venit în fruntea României mici/ un pitic de Licurici/ agramat, românofob și trădător/ calificat drept coadă de topor./ În moldoveneasca-i spartă, / el este virgula menită să despărță, / în neștire și cu nesimțire, / subiectul Basarabia de predicatul : vrea

Unire" sau "Falsul președinte Dodon (poreclit de băștinași șoșon) ține cu dinții de (in)dependența Basarabiei de Moscova. Iar pupincuriștii din teritoriu atârnă pe toate gardurile fizionomia lui planturoasă cu următoarea inscripție strigătoare la cer : Un președinte puternic, un stat puternic! Nicăieri în lume n-am întâlnit un astfel de model psihopatologic care invadează spațiul gândurilor și al aspirațiilor basarabene".

Autorul apelează adesea la ajutorul marilor spirite tutelare : "Vizionarul Eminescu vorbește în publicistica sa despre veacuri de dezbinare neîntreruptă care a dus poporul român la slăbiciune, la rușine . Astfel, prin dezbinare, se prăbușesc, rând pe rând, marile idealuri naționale, iar națiunea se ofilește".

Nu sunt cruțați nici politicianii din dreapta Prutului, "gașca de tâlhari în frunte cu Dragnea, Tăriceanu și Viorica Dăncilă. Când îi văd, mă ia cu amețeli și crampe la stomac". Îmbogățirea peste noapte și fuga de răspundere în fața justiției sunt principalele lor preocupări. Își amintesc de unire atunci când trebuie să facă zid în jurul unui infractor pentru a nu i se ridica imunitatea: "UNIREA la români stă scisă doar pe etichetele de țuică. Nu-i decât o scrânteală la fel de crâncenă ca și irealitatea reală sau imorală... Halal popor fără contur moral și istoric, despărțit de un râu și un râu național, în două state autiste". Autorul este convins că nu numai politicianii sunt vinovați pentru impasul în care se află cele două țări, ci și fiecare individ în parte, dihonă care domnește între aceștia. Prototipul acestora este Omul Negru numit și Nică(de la nimică), un personaj toxic, un pupincurist preocupat doar de chiverniseală și intrigi. În contrast cu acesta, apare personajul-liant al romanului, Mitu, un însingurat căruia nu-i rămâne decât refugiul sistematic în ficțiunile sale,

→ Continuare în pag. 27

POEZII

Costinel PETRACHE

Renașterea părinților

*ca într-o datorie tutelară
și echilibru-n lume fără preț,
părinții, calm, se nasc a doua oară,
să îi păstrăm, plătim cu suprapreț*

*când pașii dintre pași nu pot să iasă
și mâinile le tremură în zbor,
e semn că peste noi adânc se lasă
condiția cuprinsă-n trecător*

*învinși de remușcări tot mai albastre
de parcă-ar fi nu trunchiul, ci un vreasc,
în pântecul îmbrățișării noastre
din când în când părinții, blânzi, renasc*

Rugă pentru tata

*nimic din lumea asta nu e gata
când ne-aplecăm cu toate-n monumente,
Te rog ai grijă, Doamne, și de tata
și iartă-l d-ale sale pe-ndelete*

*de nu îți e mai mult decât corvoadă
și vrei să îl știi cu sufletu-mpăcat,
mai dă-i, Te rog, puterea să mă vadă
din vreme-n vreme pe unde m-a lăsat*

*să-l ferești de chin, de durere și nesomn,
Tu știi că suferința este oarbă,
că suferința, Doamne, dintr-un om
mai multă suferință poate, să soarbă*

*să-i iei în seamă sufletul și ruga
și să îl ierți de toate prinse-n rana
pe care-o poartă, Doamne, precum sluga
că nu-i e dat să doarmă lângă mama*

*să îi sporești nemăsurat seninul
din suflet, de sub frunte, din tăcere,
și fă-l să înțeleagă că destinul
i-l repurtăm sub frunte și-n artere*

*să-l rupi, de poți, de rugile de aici
de orice fel de rele și constrângeri,
să-l iei deoparte și-n taină să îi zici
că l-am ales eu singur dintre îngeri*

*și Te mai rog să-i fii mereu aproape,
precum și mamei îi ești neîncetat,
și să-i redai puterea de sub pleoape,
din Cer să vadă de unde a plecat*

Retragere

*ușor-ușor, mă cam retrag din toate,
din Răsărit, din noapte și din zi,
Apusul doar mi-l iau ca libertate
în conjugarea verbului a fi*

*ca de pe un front, cu ochii muribunzi,
eu, ultimul soldat fără priviri,
mă las iertării copiilor flămânzi
și mă retrag tăcut în amintiri.*

Din volumul „Aripi de cer” apărut în 2018
la Societatea scriitorilor militari

→ Continuare din pag. 26

singurul lui defect fiind acela că trece totul prin filtrul unei lucidități chinuitoare. În afară de aceste două personaje, cărora li se adugă Luniana, soția lui Teodor Velicu, autorul nu construiește alte personaje memorabile, dar deține secretele construirii unei narațiuni ample, ale dozării efectelor și creării suspansului, ceea ce conferă naturalețe și viabilitate acestei cărți.

Tonul se luminează și cuvântul se îndulcește atunci când sunt evocați marii luptători pentru unirea din 1918. Unul dintre aceștia este Vasile Stroiescu, un adevărat Mecena care și-a donat întreaga avere în sprijinul

mărețului act al unirii: “Era frumos ca un zeu, nu numai la chip, ci și la suflet. Învățat cu desăvârșire, vorbea perfect limbile slave, germana, franceza, engleza și italiana, spune despre el marele Iorga”. Într-o mică paranteză, i-aș sugera autorului, în eventualitatea apariției celei de-a patra ediții a romanului, să-l includă în roman și pe Iuliu Maniu care nu este cu nimic mai prejos decât Vasile Stroiescu.

O idee călăuzitoare a acestei cărți este aceea că puterea răstoarnă sistemul de valori, schimbă oamenii, inhibă memoria. Autorul se dovedește un prozator de mare vitalitate, care știe să pună în ecuații epice tensionate noțiuni ca destinul, (ne)solidaritatea,

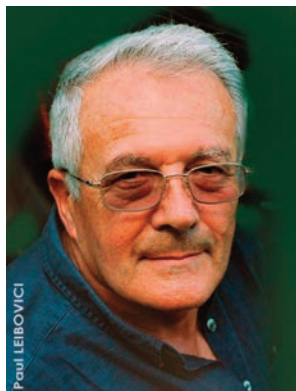
hibernarea spiritului într-un timp ieșit din normalitate, degradarea ființei umane într-o lume în care totul se vinde și se cumpără. El crede în misiunea sublimă a artei susținute de mesajul ei moral, național și civic.

Deși este convins că trăim într-o lume a încrengăturilor lașe și condamnable, Vlad Vlas își încheie romanul într-o notă optimistă: “Și, totuși, mai cred în destinul colectiv, pe care-l avem de împlinit, rezistând”.

Dovedind profesionalism și originalitate, Vlad Vlas ni se dezvăluie ca un scriitor realmente înzestrat cu disponibilitate exemplară pentru narațiune, care știe să ridice amănuntul la nivel de semnificație majoră.

HABABINI - FIINȚE imaginare

Paul LEIBOVICI

Cartea lui Theo Ešet „În fața privirii” se axează pe un subiect mult analizat și discutat „Hababini” ființe care ar fi aterizat cândva pe pământul israelian. De altfel, încă în 1997, reposatul comedian Dudu Topaz a prezentat un spectacol a cărei primă frază era „acum două ore au aterizat în Israel, ființe din altă planetă”. Acest context a stârnit vii debateri în presa vremii. Universul este atât de imensurabil, încât nu este exclus să fie „în imensitatea infinită a acestuia” „viață”... dar poate altfel!? În decursul vremii au apărut o sumedenie de cărți în care într-un fel sau altul s-a debătut „existența sau nonexistența acestor ființe”. Între altele acestea erau denumite „zombim” (ființe cu intenții secrete, sau „arpadim” (desmodus rufus) despre care amintesc scrierile biblice și care noi le găsim în literatură ca „ababim”. De altfel, debaterile pe această temă, care au la bază „mărturii” reflexi, cercetări intensive pe care le constatăm și în zilele noastre. Ziarele și revistele de aventuri din unele perioade au dezvoltat subiectul; autorii încercau să dea răspunsuri – curiozității lectorilor. Cuvintele „Haizer” „Abam” sau „extrapământean” nu

au fost înscrise în nici un dicționar al vremii. David Ronen – redactor a unui ziar israelian al vremii și-a axat numeroase articole pe acest subiect – devenind „subiectul zilei”. În introducerea la cartea „ABAMI au coborât” a scriitorului Meir Cohen – acesta scrie despre astronomul american Gion I. Lang, care a pășit pe lună – este cu alte cuvinte „specialist nr.1”. Probabilitatea ar fi ca într-adevăr ființe neidentificate să existe. Descrierile lui Lang și traduceri ale unor romane apărute la vremea lor, se ocupă pe larg de aceste „ființe” iar unii dintre autori pomenesc chiar de „chipuri feminine”!? Cercetările intensive întru descoperirea acestora, se bazează pe unele afirmații ale cercetătorilor americani. De asemenea, este citată teoria morții actriței Marilyn Monroe care a fost exterminată de mafia americană. În unele reportaje nu este exclusă posibilitatea că artista ar fi vrut să facă unele mărturisiri în ceea ce privesc descoperirile americanilor în privința „oamenilor din altă planetă”.

Unele reportaje ale vremii - din cotidienele israeliene - se referă la evenimentul sus - semnalat, oferind lectorului locuri și date. Dar fascinația „super-omului” a început în Israel cu apariția volumului „Cu fața înainte” a scriitoarei Tzipora Carmel - 1993. Autorul povestește despre trei aterizări în diverse perioade, chiar în curtea lui Carmel. De asemenea, autorul descrie cele 30 de aterizări în regiunea Kadima. Pentru a fi cât mai verosimilă afirmația, se subliniază, s-au găsit unele semne (mici semne-rotunjiri în pământ) și a căror miros ar fi fost deosebit de pătrunzător. Povestirea

lui Carmel ne amintește de unele mărturisiri care stau sub semnul întrebării. Autorul susține că s-au constatat unele semne pe teren, precum o imagine de „om” de trei ori mai înalt decât ființele pămîntești. Portretul acesta este imprimat pe coperta cărții lui Carmel. Scriitorul își bazează afirmațiile pe mărturisirea unui cercetător în acest domeniu, din anul 1987. Despre rădăcinile mărturisirilor lui Carmel putem lectura și cartea „Taina Abamilor” a scriitorului Moșe Ialom. Subiectul se bazează pe „aterizarea misterioasă” din Kadima. Autorul, în povestirile sale se bazează pe unele semnalizări „științifice” a unor teoreticieni din țară și străinătate. De altfel, și acesta se referă la Kadima. Ca loc presupus al aterizărilor astrale. Dar Ialom concludă „oamenii de știință încă nu pot confirma evenimentul”. Avi Greif, cercetător în domeniul aviatic, afirmă cu multă convingere „existența unor apariții extraterestre. În 21 aprilie 1994 Greif împreună cu alți cercetători au pus bazele” Centrului israelit de cercetarea al „ABAMEI”. Ei menținând o permanentă legătură cu asemenea centre din străinătate. Centrul a publicat și un ZIAR -24 august 1998 lată una din afirmații: „În timp ce am ieșit în livada la ora 20,45, am fost surprins să văd pe cer fel de fel de mici stele a căror strălucire era aparte, neobișnuită, care se îndreptau spre sud-vest. Cu cât s-au îndepărtat lumina devenea mai opacă. Dudu Topaz, a preluat povestirile, transformându-le în scene pline de umor. Multitalentata TIPI ȘAVIT a interpretat rolul „suprapământenei”.

Triplu proces de conștiință

Ion IANCU VALE

Erau trei prieteni și cu încă unul, patru. Unuia dintre cei trei îi veni, o dată, o idee. Ideea unei afaceri necinstite. La ceilalți doi le surâse ideea. Celui de-al patrulea, însă, nu. Și asta pentru că afacerea era necinstită. El le spuse celor trei amici părerea sa. Ei s-au supărat și au încercat să-l

convingă să participe împreună cu ei la afacere. Cel de-al patrulea tovarăș nu a vrut cu nici un chip să accepte. Așa că cei trei l-au bătut, crunt, până l-au omorât. L-au îngropat, apoi, pe nevăzute într-un loc ferit, din pădure și au plecat degrabă.

Pe bietul băiat îl plâneau păsările și copacii și iarba. Îl plâneau tot ce mișca și nu mișca, toată suflarea și nesuflarea. De trei ori pe zi îl plâneau. Căci prea cumsecade și cinstit fusese ucisul. În acest timp, cei trei au dus la bun sfârșit afacerea lor necurată și treburile le-au mers bine. Nu se știe însă ce-i veni celui care avusese ideea pedepsirii amicului lor și le spuse celorlalți că rău au făcut că și-au omorât prietenul și că o să fie vai de ei, la Judecata de apoi. Și toți trei se înfricoșară, de trei ori se înfricoșară. Se văitau, se jeleau și își smulgeau părul din cap, vârsând lacrimi grele de căință. O groază cumplită îi cuprinse pe toți trei. Li se părea că pădurea cade pe ei, că pământul le fuge de sub picioare, că vietățile îi aleargă, că toată suflarea și nesuflarea îi terorizează și îi dușmănește.

Atuncea unul dintre ei, o schimbare făcându-se în mintea lui, le spuse celorlalți, de trei ori le spuse, că pentru a-și răscumpăra vina în fața lui Dumnezeu ar trebui să-și dezgroape prietenul și să-l reîngroape într-un cimitir creștinesc, să se roage pentru el și pentru iertarea păcatelor lor. Ceilalți au fost și ei de acord. Așa că l-au dezgropat pe cel ucis și l-au dus într-un cimitir mai lăturalnic și mai neumblat. Aici au dat peste un paznic bătrân, bătrân, cu capul și barba albe. Un sfânt adevărat, de trei ori un sfânt adevărat. El i-a văzut cât erau de sperați și de triști și i-a întrebat, plin de bunătate care era problema lor, necazul lor. Cei trei cu lacrimile curgându-le șiroaie i-au povestit tot, de-a fir-a-păr, fără să-i ascundă nimic. L-au rugat să-i ajute să-l îngroape în cimitir pe prietenul lor mort, și să nu-i dea în vileag. L-au promis bătrânului că se vor pocăi, că toată viața lor vor veni în acel cimitir, zi de zi, și se vor ruga pentru iertarea păcatelor mortului și ale lor, că vor face pomenii și danii, și multe altele au promis cei trei. Și-au plâns, fiecare de câte trei ori a plâns. Și acolo unde cădeau lacrimile lor, creștea iarba verde și

grasă. Bătrânul văzând toate acestea, înduioșat și încrezător, s-a jurat pe barba lui multigenară și pe mormântul nevinovatului ucis că nu-i va trăda și că-i va ajuta să se pocăiască. Au îngropat apoi mortul, i-au cioplit o cruce de lemn, i-au aprins lumânări și s-au rugat împreună cu pioșenie și cu credință.

După care cei trei au plecat la casele lor, împăcați și liniștiți. Începură de atunci să vină zilnic la cimitir, să se roage și să jelească la mormântul tovarășului lor. Totul era de vis și de paradis. Împăcare și liniște sufletească avea fiecare în suflet, de câte trei ori avea fiecare. Păsărelele ciripeau vesele în cimitir, cerul era azuriu și luminos și vântul adia plăcut printre crengile pomilor. Bătrânul privea la cei trei pocăiți cu nes-fârșită bucurie și mulțumire, îi îmbărbăta și le cita pilde biblice, ca un adevărat preot.

După treizeci de zile, unuia dintre cei trei îi veni un gând și le spuse celorlalți doi prieteni ai lui, că nu e adevărat, că nu ei l-au ucis pe amicul lor, altcineva a făcut-o. Ei doar l-au îngropat, i-au pus lumânări, l-au plâns și s-au rugat creștinește pentru el. Ceilalți au zis că așa este, și nu-și dau seama cum de nu s-au gândit până acum la un fapt atât de evident. Și-au început să-și rărească vizitele la mormântul celui pe care îl uciseseră. Cimitirul nu mai părea așa paradisiac, iar bătrânul încerca să înțeleagă ce se petrecea cu cei trei care nu-i explicară nimic și care începură să-l ocolească. La sfârșitul altor treizeci de zile, unul dintre cei trei zise că nu ei și-au îngropat tovarășul acolo, că ei au venit doar să se roage și să-i îngrijească mormântul. Ceilalți au sărit imediat și l-au aprobat nedumeriți, iară, că nu au realizat o așa evidență. Și nu mai veniră de fel la cimitir. În acest timp, bătrânul paznic nedumerit și îndurerat se frământa și se căia, ne realizând de ce cei trei l-au păcălit atât de amarnic. De trei ori se lăsase păcălit. Ar fi vrut să-i întâlnească, să-i dojenească și să-i convingă să-și țină cuvântul dat, până la capăt. Dar nu avea cum, căci cei trei nemernici nu-i lăsaseră nici o adresă. Așa că bătrânului nu-i rămase altceva de făcut decât să aștepte, doar-doar, aceștia se vor întoarce pentru a-și continua lucrarea promisă.

Între timp, iarăși, îi veni unuia dintre cei trei o idee. Și anume că ei nu au de ce să-și mai chinuie conștiința, că vinovat de moartea prietenului lor nu este decât acel paznic bătrân și senil, care l-a îngropat în taină, iar ei au venit, doar, la mormântul lui, să-l plângă și să se roage. Și au exclamat ușurați, că așa este, că moșu-i vinovatul și că trebuie să plătească pentru fapta lui. De trei ori trebuie să plătească. Apoi de comun acord s-au hotărât și au făcut o anonimă, pe care au trimis-o autorităților. Oamenii legii au venit rapid, și au constatat existența acelui mormânt ilegal. Chestionat, bătrânul și credulul paznic le-a spus de-a fir-a-păr toată povestea. De trei ori le-a povestit. Dar nimeni nu l-a crezut. Totul părea neverosimil. Așa că bunul și bătrânul paznic a fost acuzat și condamnat să-și petreacă restul zilelor după gratii. Cei trei n-au mai dat niciodată prin cimitir, unde iarba nu mai creștea înaltă și deasă, păsărelele nu mai ciripeau vesele și zglobii. Natura toată era afectată de acel curios proces de conștiință. De trei ori curios proces de conștiință. Sau poate, deloc curios...

Din vol. *Revelații*, 2013

Regal literar- muzical

George D. Piteș

Sub auspiciile Radio Difuziunii Române, a Teatrului Constantin Nottara și a Societății Scriitorilor Târgovișteni, duminică, 13 octombrie 2019, în incinta „Muzeului Național al Satului” din București, pe scena „Dumitra”, în aer liber, a avut loc un excepțional spectacol literar - muzical. În fața unui public invitat avizat, dar și a unui format din vizitatori de facto ai Muzeului Satului, au fost îndelung aplaudați, la scenă deschisă, numeroși poeți, prozatori, critici literari și interpreți de muzică ușoară și folk.

Manifestarea a fost organizată și moderată de Liliana

lucrările lor poezii: Gabriel Dinu, Valentin Irimia, Daniela Albu, Gabriela Tănase, Tudor Calotescu, Irina Lazăr, Evelyn Maria Croitoru, Cristian Moraru, Gabriel Vulpoi, Cristina Taraș, Constanța Popescu, Dana Hara, Ion Rațiu, Ion Ionică, Liliana Popa, Emilia Dănescu, George Anca.

Este de menționat și participarea poetei Letiția Vlad, care a ținut să vină la acest eveniment tocmai din Germania, unde locuiește de mai bine de 30 de ani, pentru a impresiona auditoriul cu incredibilele ei povești de viață.

Despre poeții care și-au lansat ultimile volume de versuri au vorbit elogios criticii literari: George Anca, Mihai Antonescu și Victor Atanasie.

Discursurile lirice au fost asezate cu refrenele muzicale interpretate de cunoscuți cantautori printre care: Mihaela Stoica, Traian Chiricuță, Doru Militaru și Valentin Irimia.

În încheiere, cantautorii, acompaniați de chitările lor, au interpretat împreună cu spectatorii melodii care au făcut epocă cu zeci de ani în urmă, lansate fiind pe

timpul Căminului Flacăra condus de poetul Adrian Păunescu.

Într-o atmosferă sărbătorească, poeții, criticii literari, cantautorii și spectatorii au făcut schimb de impresii, de cărți, și de invitații la multe alte și reușite spectacole, în care doar artele frumoase să dialogheze, îndemnând oamenii la pace, înțelegere și dragoste.

Din. vol. *Drumul literelor*, 2020

Popa, cunoscut om de radio, care, timp de peste trei ore a prezentat un adevărat dialog al artelor frumoase.

Spectacolul s-a bucurat de participarea actrițelor de la Teatrul Nottara: Vali Pena și Gabriela Tănase, și de cea a criticilor literari: George Anca, Mihai Antonescu și Victor Atanasie.

Din partea SST, la această inedită manifestare au participat scriitorii: Grigore Grigore, Ecaterina Petrescu Botoncea, Constanța Popescu și George D. Piteș.

În prima parte a programului au fost invitați la rampă, poeții Aura Cristi și Grigore Grigore, care și-au lansat cu această ocazie și ultimele lor volume de versuri. Poetul Grigore Grigore a fost însoțit pe scenă și de actrițele Vali Pena și Gabriela Tănase, care au recitat mai multe poeme din creația cunoscutului poet.

În continuare au recitat din

DESPRE CUMPĂTARE

Vavila POPOVICI

„Cumpătarea omului este starea între nerăbdare și amânare.

Este bobul de zăbavă între grabă și încetineală.”

Cumpătarea este definită în dicționare drept atitudine pozitivă, de stăpânire de sine, măsură, moderație, sobrietate. Ea permite fiecărei persoane să fie stăpână pe sine însăși, cultivă ordinea în sensibilitate și afectivitate, în gusturi și plăceri, în tendințele cele mai intime ale eului: pe scurt, ne oferă echilibrul vieții.

În conformitate cu Biblia, cumpătarea ar putea fi așezată chiar la rădăcina unei vieți sensibile și spirituale. Nu este de mirare, ni se atrage atenția, dacă citim „Fericiții” să observăm că într-un mod sau altul, aproape toate sunt în relație cu această virtute.

Rolul cumpătărilor este cel de a proteja și a ghida ordinea internă a persoanelor. Suntem sfătuiți să ne obișnuim să spunem „nu!” atunci când suntem nevoiți a lupta cu răul, „pentru a obține pacea pentru inimile noastre, pacea pe care o ducem în casele noastre – fiecare, și pacea pe care o transmitem societății și lumii întregi”. Deci, a spune „nu”, în multe cazuri duce la o victorie internă care este o sursă de pace interioară. Este o negare a ceea ce ne îndepărtează de Dumnezeu, a ambițiilor de sine, a pasiunilor dezordonate; este modalitatea esențială pentru a ne afirma propria libertatea; este o

modalitate de a ne poziționa în lume și în vârful acestei lumi. Dar și a spune „da!” atunci când ni se cere a fi uniți într-o acțiune de bine, de salvare de vieți.

Întâlnim persoane, incapabile de a spune ferm „nu” sau „da” la impulsurile și la dorințele celor din jurul lor. Aceștia sunt oamenii lipsiți de caracter sau chiar ipocriți, sunt oameni care refuză să-și ajute semenii. Întâlnim însă și oameni care spun „da” sau „nu” într-un glas, în situații grave, pentru salvarea ființelor.

Expresia des folosită pentru ceva sau cineva – „este cumpătat”, produce un sentiment de soliditate, de plenitudine. Cumpătarea este atinsă și atunci când cineva este conștient de faptul că nu tot ceea ce experimentăm în corpul și sufletul nostru trebuie să fie rezolvat cu orice preț; nu tot ce se poate face

trebuie să se și facă. Este mai ușor să spui da fără a avea convingerea că ceva este în neregulă cu răspunsul tău, dar în cele din urmă vei ajunge să fii trist și să regreti că nu ai avut curajul să te opui răului, unei informații false, de exemplu.

Cel care nu este cumpătat, nu-și poate găsi pacea, fuge dintr-o parte în alta, și în cele din urmă se angajează într-o căutare fără sfârșit, care devine o autentică fugă de sine însuși. Este o persoană veșnic nemulțumită, care trăiește ca și cum nu s-ar putea conforma cu propria situație, ca și cum ar fi necesar să caute în permanență noi senzații. Dar nu are curajul de a scăpa din capcana în care singur a intrat.

Cumpătarea are printre fructele sale liniștea așteptată și odihna, pacea

necesară, în cele din urmă. Cumpătarea nu face să se stingă sau să se nege dorințele și pasiunile, dar îl face pe om cu adevărat stăpân pe sine. Pacea este „liniștea ordinii” și ea se găsește doar într-o inimă încrezătoare în sine, și dispusă să se dăruiască celorlalți. Și totul se face cu convingere și curaj.

Cumpătarea imprimă individului un comportament sobru. El descoperă că, cumpătarea este un lucru pozitiv, nu este pur și simplu un model de comportament pe care cineva îl „alege” și care nu poate fi impus nimănui, ci este o virtute necesară pentru a pune o oarecare ordine în haosul ivit. Este vorba de a te educa în același timp în cumpătate și libertate, ele fiind inseparabile, pentru că libertatea „traversează” întreaga ființă umană și stă la baza educației însăși. Educația are scopul de a permite tuturor să fie liberi pentru a lua deciziile potrivite, care vor modela viața lor, în conformitate cu legile sau măsurile luate.

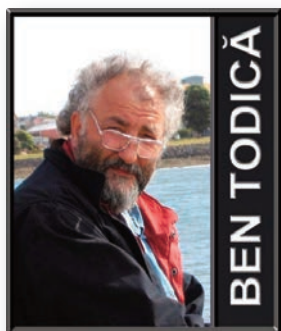
Cea mai bună definiție și regulă a cumpătărilor este aceasta: să fii măsurat în cele absolut necesare. Cumpătarea este o virtute de mare valoare morală. Este un ghid al unui drum spre linișirea minții și a inimii. Ea îl împodobește pe cel ce o cultivă cu toate bunurile deșenei și ale modestiei. Petre Țuțea, în „Filosofia nuanțelor” vorbește despre curaj, lașitate, sinceritate, ipocrizie, puritate, răbdare, cumpătate... Cât privește libertatea omului, de care am pomenit mai sus, Țuțea spune (tot în „Filosofia nuanțelor”): „Omul bine făcut face uz de libertate, iar cel neisprăvit face abuz și o pierde”.

Sfântul Vasile cel Mare spune: „... Cumpătarea este o putere mare și bogată care ne conduce spre nestrăicăciune. Cumpătarea este o caracteristică bună și frumoasă a oricui, care lucrează pentru dobândirea virtuților. Ea este temelia tuturor virtuților și este prima care pregătește

→ Continuare în pag. 34

Puterea Cuvântului în Limba maternă

Ben TODICĂ

Dacă știm totul, viața devine plictisitoare, pierdem interesul și murim. Dacă nu mai vorbim limba română, consecința majoră este împietrirea sufletului care moare treptat, încetăm să mai fim români, iar România își pierde viața cu zile. O persoană divină există doar prin limba părinților săi. De asemenea și țara. Să vedem de ce? La început a fost cuvântul, ne spune Biblia și cuvântul a fost cu Dumnezeu care a spus: SĂ SE FACĂ LUMINĂ! Deci Dumnezeu a vibrat un cuvânt divin, pentru că, sincer, El nu a spus-o în niciuna din limbile vorbite de noi pe pământ. Cu toții știm că întregul univers e vibrație/energie. Deci Dumnezeu e totul, El e vibrație, El e Cuvântul! Această forță, CUVÂNTUL se naște și în noi din suflarea Creatorului asupra chipului de lut; prin actul Creației se naște în fiecare om odată cu primul scâncet la naștere. Acest scâncet vine din interiorul nostru, când sufletul nostru începe să se împletească pe măsură ce creștem cu vorbele duioase când suntem iubiți cu sufletele părinților noștri și sufletele părinților părinților lor în armonie și ne construiesc. Cuvintele insuflate de părinți prind rădăcini în trup, sunt asimilate în sufletul copilului creând o sinergie între rațional și suflet tăind în creier matricea prin care cuvântul generat de suflet/dorință în armonie cu raționalul/conștientul formează în final identitatea noului om, crează entitatea. Acum te poți numi: după chipul și asemănarea lui Dumnezeu. Gândești, ești interesat, cauți, iubești etc. Acest izvor este rădăcina mlădiei celor șapte ani de acasă. Din acest moment, limba maternă îți dă putere, are caracteristicile cuvântului creator. De acum încolo când vorbești, cuvântul are puteri magice, poate construi/vindeca sau distruge/ucide. Mă refer la limba moștenită din tată în fiu, nu la cea restructurată de o nouă orânduire care intenționat modifică limba și fonetica ei, stâlcesc cuvintele

tocmai cu intenția de a o controla și dirija cu ușurință. Limba română are o vechime de o mie și ceva de ani de neschimbare, poate chiar două. Dacă te duci la vremurile vechi în mijlocul Dacilor sau al Moldovenilor lui Ștefan cel Mare sau Vlad Țepeș sunt sigur că-i vei înțelege fără mare efort, (vezi textele lăsate de filozofii Romei Antice) pe când dacă, să zicem englezul ar încerca să-l citească pe Shakespeare în limba în care și-a scris textele nu ar înțelege nimic. Limba engleză a fost schimbată în multe rânduri tocmai pentru a-și pierde puterile miraculoase. Gândiți-vă la Marele Merlin care făcea minuni prin cuvintele sale. Limba lui s-a pierdut. De aceea precizez că puterea stă în moștenirea vibrațiilor cuvântului din moși-strămoși în care dialectul are prioritate în fața limbii noi șlefuite de orânduire. Când zici DU-TE..., o zic toți strămoșii tăi în armonie cu tine. Ca în poezie. De aceea le este frică asupritorilor de poezi. În orice altă limbă pe care a-i încerca s-o înveți, folosindu-te de limba maternă ca „rumegător”, (adică să-ți însușești noua limbă cu a ta) nu vei avea puterea originală prin ea, nu vei mai fi tu însuși prin ea. Nu vrem să pricepem că un cuvânt pronunțat de rațional e mort dacă nu e injectat cu viață de suflet, injecția se face prin participarea vocilor strămoșilor tăi. Deci, originalul se va schimonosi. Din „mama” va deveni „mother” sau „muti” în alte limbi. Încercând să îți transferi identitatea într-o altă limbă te rupi de sufletul în care te-ai născut și devii o mașină rațională, o conștiință de sine stătătoare care se poate descurca bine în civilizația în care trăiește, însă înstrăinat, rupt de puterea dată la naștere prin cuvântul prin care ai intrat în viață - ai descoperit viața. Îți vei pierde instinctul. Toate alegerile și rezolvările vieții vor fi de acum încolo bazate doar pe rațional. Asta nu înseamnă că dacă gândești în română și proiectezi în exterior în altă limbă nu poți să-ți menții contactul cu forța originală, ba poți și te poți întoarce oricând la ea, însă există pericolul să o uiți sau îți vei pierde antrenamentul. Aici mă refer la puterea cuvântului în creație. Dacă tu vei binecuvânta sau blestema în limba maternă pe cineva, această vrajă va avea efect creator sau dăunător mult mai mare sau deloc decât a-i face-o în noua ta limba învățată rațional. Dacă tu te rogi Domnului în limba maternă, incontestabil vei fi mai aproape, vei fi sută la sută în rezonanță cu Dumnezeu, vei fi concentrat, nedisturbat pe mesaj și dialog. Încearcă să te rogi alternativ în noua limbă, învățată rațional și vei vedea că experiența nu e aceeași, ba descoperi că e comică și că atunci când te rogi, te afli într-o lume de carton, spoită, prefăcută. Dacă mergi într-o biserică germană sau

engleză să te rogi, te vei ruga în gând în limba ta, însă dacă o faci tare în limba lor, va fi o rugăciune kitsch, falsă pentru că se va cunoaște că te chinui să vorbești limba, iar dacă o vorbești perfect, înseamnă că ești în afaceri. Preotul te recunoaște și știe că ai venit la cerșit și îți aruncă o milă, un os. Nu uita, la biserică nu mergi pentru rațional, ci DOAR pentru suflet. Cel mai important! Îți aduci aminte că atunci când erai copil și plângeai, venea mama la tine și te vindeca cu vorbele ei, cu mângâierile ei, cu „doina” ei; dacă ea ar fi venit la tine și ți-ar fi vorbit într-o altă limbă, te-ai fi speriat și ai fi țipat mai tare. Eu dacă mă consolez în limba părinților mei mă vindec mult mai repede în comparație cu o limbă străină care îmi stârnește râsul. Poți spune că și atunci te vindeci că râzi și uiți de suferință, însă rămâi cu cicatrice pe suflet. O limbă străină nu lucrează în sinergie cu sufletul vorbitorului, pentru că sufletul e crescut într-un alt pământ, el e parte din trup, a crescut o dată cu el și ca să poată lucra într-o altă limbă va trebui să descrească și s-o ia de la capăt, din nou de la naștere. Ori asta nu se mai poate decât dacă te reîncarnezi, renaști. Un lup când mârâie în pădure te înfioară pentru că în mârâitul său e alăturată amprenta milenară a strămoșilor săi, în schimb dacă lupul ar hotărî să miaune de azi încolo, ai râde. Ați citit cu toții în cărți despre magie și vrăjitori care puteau schimba lucrurile în jurul lor prin puterea cuvintelor, însă de fiecare dată ei foloseau cuvinte din limbi vechi, antice și este adevărat; este posibil să ai aceste forțe dacă te naști în ele, însă din păcate aceste secrete s-au pierdut, deținătorii au fost arși pe rug sau au murit luând secretul cu ei. Inchiziția și-a tăiat singură creanga de sub picioare pentru că în loc să îmbogățească puterea cuvântului ei și să-l forjeze, exponenții ei au schimonosit-o, au transformat-o într-o iluzie optică pe care o folosesc ca scamatorie de adormit babele. Azi avem un cuvânt transvestit care s-a transmis în mod rațional din instituție în instituție ca afacere, ca literatură. Suntem bombardati cu informații încât nu mai avem timp de gândire. Suntem lătrați din toate direcțiile. Ne pierdem interesul pentru analiza și aflarea adevărului. Cel mai greu i-a fost diavolului să-l imite, să-l joace pe Hristos orbindu-i pe oameni, el a putut să-i înrobească pe la spate. Omul fiind fascinat de strălucirea Hristosului interpretat, nu l-a mai putut vedea pe cel adevărat. În istorie Dumnezeu s-a supărat de mai multe ori și a intervenit cu violență creând potopul și focul ca să le aducă aminte de existența Sa. Astăzi avem tot mai mulți călugări înțelepți care se retrag în mănăstiri, încercând în chiliile lor să recupereze adevărul adevărat din forța cuvântului divin și din ce în ce mai mulți reușesc. La ce-mi folosește acum? Dacă trăiești douăzeci de ani

într-o țară nouă, să nu-mi spui mie că tu crezi că ești de acum un străin, că ai terminat-o cu România, pentru că te înșeli amarnic. Tu vei fi întotdeauna român până vei muri, însă depinde de tine dacă renunți la puterea divină a cuvântului, la umanitate, la tine ca suflet de părinți care te-au ajutat să vii în această lume. Tu îți pierzi puterea cuvântului prin abandonare și neglijență sau elan modern și dacă nu mai vorbești românește va muri și țara/națiunea română, pentru că o națiune limba o face, nu eticheta, iar tu vei deveni un prototip schimonosit al omului – omul perfect, dar robot. Nu îți pare rău să-ți pierzi iubirea, emoția iubirii aproapelui? Salvează-ți sufletul, frate! Cuvântul.

Nota la Puterea Cuvântului

Am scris toate acestea pentru că eu cred în CUVÂNT.

Să vă dau un exemplu trivial pentru mulți. În toate războaiele care se duc pe pământ se folosesc cuvinte ca: pierderi, cazuri, trupe, pacienți, recipienți etc. Imaginativ, dacă s-ar folosi cuvintele adevărate: copii înrolați, soldații noștri - copii noștri fără mâini și fără picioare, copii și mame violate și împușcate, arse, tătici și bunici arși de vii, case și gospodării cu vaci, capre, porci și găini pulverizate de avioanele și bombele noastre cu reziduuri radioactive și bombe chimice cred că s-ar alarma lumea și ar protesta. Dar așa de bine am șmecherit cuvintele, le-am schimonosit ca să își piardă puterea adevărată, să le rupem de Dumnezeu. Distrugem cuvântul care e vibrația divină fără să realizăm că ucidem chipul și asemănarea, omul. Sau, mai grav, chiar acest lucru se dorește!!! Oare cât de draconici putem fi? Una e să zici că ne-au murit copiii în războiul nostru și alta e să zici că am suferit pierderi, ca și cum ai pierde niște nimicuri, gloanțe, șuruburi, paie, zdrențe etc. Jucându-ne cu cuvintele, amestecându-le în aer ca și numerele de loterie, omul creat să fie o conștiință înălțătoare se adâncește într-o mocirlă, în care se zbate în întuneric așa cum și-a dorit satana, ca să rădă de Dumnezeu. Mereu orânduiri vin cu cuvinte noi care să le înlocuiască pe cele împrutinate de generații cu intenția de a putea manipula. Apoi, ei spoiesc cu negru rugina ca s-o acopere.

„Dragă frate Benule”, îmi scrie un prieten, „Mă gândesc în această clipă la filmele tale cu extraterestri copaci, forme „înghețate” în nemișcare, la încercarea ta de a atrage atenția asupra unor realități pe care unii nu le văd, nu le înțeleg, le refuză existența... Și, în continuarea acestui gând, mă întreb dacă nu cumva isteria botezată „coronavirus”, creată și întreținută, nu este doar prologul unor evenimente viitoare halucinante, când „extraterestrii” tăi vor părăsi formele dense, fixe, în care au supraviețuit, pentru a-

și lua în primire corpuri umane („recompensa” pentru cunoașterea tehnologică împărtășită)... Încet-încet ni se restrânge libertatea de mișcare, iar frica viscerală îi face pe mulți să nu înțeleagă gravitatea interdicțiilor... Cine sau ce va circula pe străzi când se vor goli de oameni?!... Ni se va impune o hrană universală complet chimică, adusă cu rația la ușă?... Suntem, oare, în pragul unei invazii, a unei predări a planetei?”

Am mers atât de departe cu mutilarea și schimonosirea limbii și cuvântului original încât chiar dacă am vrea să ne mai rugăm acum, ca înainte, să cerem ajutor entității în care credem, pentru că pe drept credem, nu mai suntem efectivi, nu mai ajungem la ea. Ca să mă rog mamei mele, trebuie să mă rog în dialectul ei, (pe care mi l-a dăruit în fașă) ca să aibă efect, ca să fiu vindecat, ca să mi se ia durerea sau oful de pe inimă. În biserică, azi binecuvântarea mai are oare efectul destinat cu atâtea mișcări comerciale și de modă introduse în scenă? Cu sute de ani în urmă și pe alocuri se folosea, poate și azi se mai folosește limba veche greacă și latina. De ce? Pentru că ele sunt mai aproape de trunchiul original al puterii cuvântului, un trunchi de mii de ani, nealterat de orgoliul și tehnicile impuse de noile orânduirii. De ce azi în Vatican nu se vorbește limba modernă, limba zilei? Le e frică? Pentru că nu vorbim o limbă sacră, puternică, noi vorbim o limbă scârțâită, plină de ifose și tehnici sclifosite, presărate cu formule diavolești de uitare și promovare a ruperii și destrăbălării. Judecați singuri! Eu nu promovez pe nimeni, nicio afacere, eu doar observ și prezint ce se vede prin ochii muritorului de rând. În Vatican își depun jurămintele în latină, își spun rugăciunile în latină, își dau toate

legile și sentințele în latină. De ce? „Cică așa e moda”. Încearcă să le ceri să-și schimbe limba și să-i vezi cum se cutremură și fug îngroziți pentru că ei știu ce înseamnă puterea cuvântului vechi, original. Suflarea lui Dumnezeu. Noua limbă care circulă azi este foarte ineficientă. Nimeni nu o mai ascultă, toți o iau la mișto și nu mai au încredere în ea. Ferească Dumnezeu de o epidemie mondială, pentru că vom fi pierduți, cu toții împrăștiați, pentru că am ajuns în secolul 21 și nu am ajuns la un numitor comun ca specie în cine suntem și care e locul nostru în ea. Ne rugăm și azi la sute de mii de Dumnezei. Sunt de sute de ori mai mulți decât în antichitate. Tehnica asta de DESPĂRȚIRE ȘI CONTROL nu duce departe - în final va duce la sinucidere. Dumnezeu ne-a dat voință liberă și noi demonstrăm că nu suntem capabili de ea. Și ca un tată iubitor ca să ne ajute ne-a mai dat și 10 porunci și tot nu suntem capabili să ne gospodărim. Și ca să vă arăt cât de puternice sunt, că dacă doar pe una dintre ele am respecta-o, am fi salvați: Respectă-ți aproapele, iubește-ți aproapele, ajută-ți aproapele - nu fi tu hrăpăreț și să iei totul, cu fi nesimțit, nu fi fără măsură, pentru că tot „două ouă” mănânci și tu dimineța și nu faci aur, „fii drept” că și ție în mod special ți-a lăsat Dumnezeu o linie în testament - să lași o zecime și săracilor. Dar nu respecti acest lucru, ci le iei și firmiturile de sub masă, „măgarule”! Conducătorii în elanul lor de a „minți continuu” au ajuns în pragul adevărului și ca în povestea cu lupul, ei vor striga: „Vine Lupul!”, iar lumea va continua să se distreze. A VENIT?!!! Doamne, iartă-ne! să ne rugăm în limba părinților noștri.

→ Continuare din pag. 31

sufletele spre lucrarea virtuților”.

Aristotel (384-322 î.Hr.), ilustrul filozof grec care a pus bazele gândirii critice de astăzi, a scris „Etica nicomahică” – un tratat de morală, de filozofie practică, scriere relevantă zilelor noastre, una dintre cărțile de căpătâi ale culturii europene. Nu e vorba doar de cultură filozofică, ci de sensul cel mai larg (și, în același timp, mai profund) al umanității din noi.

Virtutea este, pentru Aristotel, un obicei al excelenței și întrucât tracasarea cotidiană nu lasă loc desfășurării excelenței, recomandările lui Aristotel se transformă într-o metodă de filozofie practică: „În căutarea stăruitoare și lucidă a unei căi de mijloc, ea fiind determinată de rațiune, așa cum ar

stabili-o un om înțelept”. Pe lângă rațiune mai există și sentimentele – de frică și încredere –, mijlocia fiind curajul.

Este normal ca în fața unei primejdii omul să simtă teama, dar dacă ea este în exces, nu mai reprezintă ceva normal. Sau lipsa de încredere – de asemenea. În aceste cazuri avem de a face cu lășitatea. Buna măsură a înțelepciunii practice va fi cea care va ușura înțelegerea comportamentului potrivit pe care ar trebui să-l adoptăm.

Aristotel vorbește despre patru virtuți cardinale: curajul, cumpătarea, dreptatea și prudența. Din definirea lor vor porni, spune el, firele ce vor țese echilibrul sufletului în lume.

Aristotel mai afirmă că în suflet există ceva în afară de rațiune, care se opune uneori acesteia și se războiește cu ea. Se dovedește astfel că noi oamenii avem și

sentimente, iar viața are doar rațiunea ei. În mare, Aristotel împarte virtuțile în virtuți ale rațiunii și virtuți etice sau morale.

Iată că virtutea morală de care trebuie să dăm dovadă acum în criza ivită, include măsura, adică cumpătarea. Ne aflăm într-o situație nemaîntâlnită, gravă pentru omenire, dar nu trebuie să ne panicăm, ci trebuie să ne păstrăm cumpătul și să acționăm toți în același mod, fără discordie. Situația crizei prezente ne cere să fim mai raționali ca oricând, pentru a putea lupta pentru binele vieții.

Va trece peste români și peste întreaga lume această criză căreia, este adevărat, încă nu putem să-i evaluăm consecințele, dar nu este momentul dezbinării, al răutăților, bătăliilor politice, ci al înțelegerii și cumpătării.

POVEȘTI NOI PE STRUNE DE STRĂVECHI ALĂUTE

Mihai BATOG-BUJENIȚĂ

În deceniul care a urmat aceluia cumplit război când și conceptul de umanitate a fost compromis, viața oamenilor, deși se făceau eforturi uriașe de normalizare, era încă însoțită zilnic de o sărăcie generalizată, de lipsuri și nevoi de tot felul, dar și de insecuritatea socială specifică schimbărilor de regim. Tocmai acest climat de insecuritate era cel ce inducea un fel de spaimă interiorizată, iar culoarea predominantă a lumii în care trăiam părea a fi cenușiul.

Ei bine, exact în acest decor, o fetiță dintr-un orășel nordic al României citea fascinantele povești ale Șeherezadei, acela aacompaniate de murmurul dulce al lăutelor, și în-drăzne să viseze. Visa frumos, în culorile vii ale misteriosului orient, așa cum le înțelesese ea din lecturi, iar pentru asta era răsplătită uneori cu o vizită în peștera lui Ali Baba de unde alegea, sfioasă și cuminte, cea mai modestă bijuterie din argint: o broșă sau o pereche de cercei...

Tot în această vreme, undeva într-un orășel aflat mult la sud, un băiețel, pe timpul va-canțelor, stând la umbra mai mult închipuită a unui prun, citea și el aceleași minunate povești, însă visurile lui erau cumva altfel trăite în ceea ce acum am numi astăzi virtual. El era prieten cu Aladdin și zburând pe covorul fermecat al acestuia aduceau bucurii și dreptate unor oameni sărmani și amărâți.

Pentru copii, aripile fanteziei sunt mult mai mari decât ale legendarei păsări Rock, iar între realitate și imaginație delimitările mult mai flexibile, așa că, de multe ori visele lor sunt suportul unor transformări incredibile de-a lungul timpului. Realist vorbind, era imposibil ca acești doi copii să se întâlnească vreodată. Probabilitățile matematice pla-sau un asemenea eveniment, în mod sigur, spre limita zero.

Numai că, Logica Superioară, are cu totul alte criterii de calcul și peste mult, foarte mult timp, pe acele cărări ascunse ale destinului, cei doi foști copii s-au întâlnit. Erau acum bunici, plecaseră de mult din orășelele natale, visele lor, într-un fel destul de ciudat, dar cât se poate de concret, se împliniseră, iar ei scriau acum povești pe care, poate, vreodată un copil sau chiar un adult cu suflet de copil ar fi putut să le citească și cine știe, chiar să viseze...

Cam acestea erau gândurile pline de amintiri nostalgice care mă încercau pe când citeam cea mai recentă carte a bunei mele prietene, doamna Francisca Stoleru, intitulată: „Glasul roților de tren” (Editura „24:ORE” din Iași. Prefață de Ion Holban). Cum scrie-rile doamnei îmi sunt cunoscute de ani de zile, pot spune că plăcerea și interesul cu care am lecturat volumul nu au fost o surpriză. Savurez stilul fermecător, elegant și atrăgător al scrierilor sale, ba aş putea spune că și tehnica unui realism incontestabil care alunecă subtil spre o altfel de lume, una probabilă, dar destul de puțin posibilă îmi este aproape familiară însă toate acestea nu afectează cu nimic fascinația lecturii. Chiar dimpotrivă, ea devine deosebit de captivantă!

Am admirat și modul în care autoarea nu se în postează în centrul acțiunii ca principal narator ci, cu multă abilitate, introduce un personaj interpus.

O tânără studentă, poliglotă, care face zilnic o navetă dus-întors, cam două ore, cu un tren, între două orașe. Se urcă în tren și, extrem de discretă, atât de discretă încât pare invizibilă, se așează liniștită pe un scaun și ascultă poveștile celorlalți călători, rostite cu glas tare, în diferite limbi, fiecare având convingerea că nu este înțeles de cei din jur. O atmosferă specific orientală unde intersecția graiurilor, a popoarelor, tradițiilor și culturilor dă fiecărui individ senzația unicității. Doar că, pe ansamblu, acest subterfugiu literar este o minunată metaforă pentru veghetorii noștri, aceia care, din nevăzutul pentru noi, sunt paznicii și judecătorii tuturor faptelor și a gândurilor, cei cu adevărat imparțiali și drepecți.

Prin urmare, narațiunile „studentei” devin nu numai purtătoarele mesajelor moralizatoare, ci și un fel de judecăți pline de valori morale mai presus de cele ale oamenilor, fiind lipsite slăbiciuni și neafectate de păcatele sau interesele noastre materiale. În consecință, faptul că pe parcursul lecturii apar elemente de miracol nici nu ne mai miră. Ele sunt absolut normale, fiind de regulă o răsplată pentru bunele noastre purtări. O fată care-și iubește bunica plecată de o vreme la cele veșnice nu va fi îngrozită după ce, în vis, bunica o răsplătește cu o frumoasă broșă lucrată în filigran de aur, broșă pe care o va găsi a doua zi pe pernă. Iar o altă fată care, într-un moment crucial al vieții, gândindu-se la tatăl aflat și el în altă dimensiune va simți în raza de soare blândă și caldă care-i mângâie părul prezența celui drag. Într-adevăr iubirea este gândul care însoțește cititorul pe parcursul întregii cărți. Prin iubire venim pe lume și tot prin ea ar trebui să străbatem lumea pe timpul vremelniceii noastre existențe. Mi s-a părut plină de realism, dar și de dramatism, povestea unui bărbat cam prea plin de importanța masculinității sale, cel care se lasă în voia patimilor amăgitoare și reușește să devină, perseverând în acest exercițiu, doar umbra a ceea ce fusese odinioară, în fapt, o ruină. Dar și cum soarta îi mai oferă o a doua șansă, însă numai atunci când ochii sufletului său văd adevărata frumusețe a vieții, cea a familiei pe care o părăsise.

Mă tem că prins și eu de farmecul poveștilor aş putea exagera vorbind prea mult despre aceste minunate scrieri, iar unii cititori, pe bună dreptate, s-ar supăra pe mine, de aceea mai spun doar atât: sunt sigur că Francisca Stoleru a intrat în peștera lui Ali Baba și a luat de acolo cea mai de preț comoară, talentul de scriitor. Însă, fiind generoasă și bună la suflet, împarte această comoară cu noi, în așa fel încât să o putem considera în amintirile noastre precum zâna cea bună din acele basme de demult.

EXERCIȚIU DE IMAGINAȚIE

Elena BUICĂ

Când îmi trece câte o săgeată prin inimă văzând câte se întâmplă în România sau în lume și nu îmi găsesc cuvântul care să exprime starea prin care trec, mi se perindă imaginar prin minte scriitorii noștri care au reușit atât de strălucit să dea glas gândurilor și simțirilor trăite. Fac un exercițiu de imaginație și aduc pe rând în vremurile noastre scriitorii noștri din trecut, printr-un tunel al timpului, înzestrați cu informațiile la zi. Îi aduc în perioada de viață a deplinei maturității creatoare, cu zestrea primită de la mama natură, aparținând curentelor literare în care s-au format și păstrându-și rigoarea moralei lor. Apoi le urmăresc gândurile revărsate în noile opere inspirate din aceste vremuri, dar și cum se mișcă în societate luptându-se pentru adaptare – precum noi emigranții în lumea nouă.

Pe Eminescu îl văd tânăr, păstrându-și frumoasa înfațișare, cu ținuta vestimentară îngrijită, cu o sănătate viguroasă, ziarist, la fel de îndrăgostit de Veronica, devenită soție. Ar scrie poezii în noi forme în care strălucește genialitatea, păstrându-și viu imperiul forței interioare, cu trăiri incandescente irepetabile. În satire, ca și în articolele din presă, îmi imaginez răsărind chipuri schimonosite de ură, de resemnare, de neputință, ori stând mereu cu bățul deasupra bălții. Politicienii noștri, cu multele lor metehne, spectaculos îmbogățiți și făcători de legi hoșești, ar fi o țintă predilecă. Invocația lui Țepeș și-ar găsi alte forme mult îmbogățite căci exemplele s-au însutit față de vremea lui. Cu sinele sau înalt, cu vastitatea minții sclipitoare, ar putea prezenta o largă paletă de oameni loviți spectaculos de hoție, gata de atacuri acide, necruțătoare, cu izbucniri ca de turbare. Pentru cei oropsiți ar fi un neînfricat apărător nu numai prin poezii, ci și pe tărâm social. Poeziile lui de iubire ne-ar reaminti că putem fi și fericiți.

Pe Veronica Micle mi-o imaginez tot seducatoare prin frumusețea și ținuta ei, păstrându-și

rafinamentul doamnelor din lumea bună și la fel de devotată Eminului ei iubit căruia îi dedică și ea poezii de dragoste. Mi-o închipui bibliotecară și implicată în treburile de binefacere și un fel de prințesă a inimilor noastre, ca prințesa Diana.

Pe Ion Creangă îl văd purtând blugi și îmbrăcându-se de la magazinele second-hand, ca o replică dată scorțoșilor care strălucesc pe dinafară și sunt nuliți în interior. Mi-l închipui tot învățător sau poate profesor de religie și student pentru completarea studiilor. În graiul popular și cu umor, ne-ar povesti despre prefacerile lumii de la sate, despre ifosele odraslelor de bani gata, depre felul cum este prostită populația derutată de noile prefaceri, mergând la vot ca să aleagă politicienii care se înhamă la căruța țării pe care s-o ducă de râpă. Lipsa de moralitate, cine știe ce năstrușnică "Poveste a poveștilor" i-ar inspira.

Pe I. L. Caragiale, îl văd purtând o pălărie de cowboy, preocupat de restaurantul "Gambirinus", devenit "La mătușa Momoloaia" recunoscător pentru averea lăsată. Despre scris... "Grea misie" căci nu poate să scrie după câte subiecte îi sar în cale. Pixul ar sfârâi așternând fraze usturătoare, cu aceeași viziune satirică de subtext. Teatrele din țară, dar și din străinătate, ar prezenta comedii lui cu biletele vândute cu o jumătate de an înainte. Ar fi chemați pe scena actorii trecuți de mult la pensie ca să întruchipeze politicienii care nu vor să iasă de pe scena politică, ori oameni făcuți parcă numai din adrenalină, gesticulând bezmetic, femeii defilând prin lume în ținută sumară, sexy. O văd pe Tamara Buciuceanu întruchipând o femeie de serviciu, jucând rolul omului descumpănit, care nu înțelege sensul lumii din care face parte. Caragiale ar pune în scenă o lume în care orice lucru, oricât de grav, poate deveni o bașcălie, iar tragedia poate fi o comedie tristă și amară. Ne-ar reaminti o frumoasă lecție pe care am și uitat-o, că poți să fii sarcastic cu bonomie, malițios cu amabilitate, zeflemist cu calm superior, tăios cu zâmbet suav, mușcător cu politețe.

Ce dor ne este de Caragiale ca să ne aducă în viața noastră râsul ca terapie! Să vindece pe cei buni de tristeți, de acreală continuă și de nervozitate.

Arghezi cred că ar înflori. N-ar mai prididi cu scrisul pamfletelor. Cu același spirit dinamic, cu o privire largă asupra evenimentelor, într-o nouă serie a "Biletelor de papagal", ar folosi cuvinte-ciomag cu care ar mai îndoi spinările politicienilor hoți și aroganți, plini de trufie zmintită, în permanentă goană bezmetică după bani. Ar arde cu cuvinte acide abjecția lăsată liberă. Întors în universul de la

→ Continuare în pag. 38

ÎN SINGURĂTATEA DIMINEȚII

Julia KAKUCS

Julia KAKUCS

Plouă ... Noiembrie se desparte cu lacrimi de noi ... Poate și-ar fi dorit să ne vadă astăzi ciocnind un pahar de șampanie împreună. Este duminică, iar ceea ce face imposibilă întâlnirea noastră este acel amalgam nedefinit de lipsă de timp, distanță și punerea în prim plan a altor priorități dictate de viață.

Mă gândesc, cuprinsă de o boare ușoară de invidie, la modelul de prietenie sugerat de Paolo Sorrentino, în noul său film *La Giovinezza/Youth*, la cei doi prieteni octogenari, care, de peste 20 de ani, își petrec vacanțele împreună, în sanatoriul Schatzalp din Davos. Care este farmecul acestui loc? Muntele vrăjit al lui Thomas Mann? Protagonistii filmului sunt, și ei, confrunțați cu probleme filozofice, cu dragostea, cu moartea. Muzica își are, și ea, importanța ei. Poate fi însă existența celor 41 de izvoare ce aparțin de hotel determinantă în alegerea locului? Unul singur le-ar ajunge ... Izvorul tinereții, în care se scaldă împreună cu Miss Univers, întruchipată de frumosul model, originar din România, Mădălina Diana Ghenea. O compoziție cinematografică de o mare măiestrie, care reunește întrebările existențialiste, născute din procesul îmbătrânirii, cu detaliile suprarealiste ale cotidianului acestui templu al sănătății. Dialogurile, aparent nesemnificative, redau, printr-o redundanță ce atinge tragicomicul, descompunerea anatomică, în timp ce psihicul rămâne învăluit de iluzia timpului oprit. Dialogul trăiește, datorită talentului actorilor de excepție, Michael

Caine (întruchipând un dirijor de renume) și Harvey Keitel (în rolul unui regizor de film), apogee dramatice.

Ce importanță mai are dirijatul unei orchestre? Ce importanță mai are muzica?

Testamentul artistic al regizorului devine palid la auzul întrebării:

„Ai reușit să urinezi astăzi?”

„Da... patru picături ... Tu?”

„Tot așa, mai mult sau mai puțin ...”

„Mai mult sau mai puțin?” „Mai puțin ...”

Cei doi au o prietenie trainică, numită de ei „bună”, deoarece și-au mărturisit doar lucrurile pozitive din viața lor.

Paolo Sorrentino reușește, având doar 45 de ani, să se întrebe cum va gândi, la o vârstă înaintată, despre carieră, dragoste, emoții, viitor? Cum va vedea tinerii și societatea din jurul său, când va ajunge în amurgul zilelor numărate?

Personaje suprarealiste – perechea care nu vorbește niciodată, Maradona, pătruns încă de vanitate, dar fiind deja la limita puterii sale fizice, steaua muzicii Pop - lasciva și erotica Pamela Faith – pentru care atractiva Rachel Weisz va fi (în film) părăsită, actorul (foarte bine jucat de Paul Dano) ce își vede identitatea pierdută, substituită cu personajul robotului pe care-l interpretează în repetate rânduri, călugărul budist, care, de zeci de ani, meditează pe pajiștea neîntinată a Alpilor – populează un paradis inexistent, o ambianță, un paradis în care personalul medical, învășmântat în albul îngerilor, încearcă să-l sugereze.

„Știu că nu poți levita. Pe mine nu mă poți păcăli ...”, îi șoptește călugărului budist dirijorul, care refuză să-și dirijeze compoziția *Simple Song* chiar și în fața reginei. „Emoțiilor li se dă prea mare importanță”, declară el, într-o conversație cu amicul său. Îl credem. Îl vedem retras din viața activă, convins de un sfârșit, sub care și-a tras singur o linie.

Ne convinge, ne face să ne întrebăm pe noi înșine dacă drumul regizorului de filme este bine ales ... până când, da...

doar până când înțelegem, cu stupoare, motivul acestei retrageri pe scena naturii idilice, unde dirijează, cu sfială și plăcere, clopotele și mugetele cirezii pașnice de vaci. Cuprindem, în totalitatea ei, tragedia lui personală, abia după ce suntem martorii paraliziei rigide a soției sale. Era cântecul ei, muzica dedicată ei ... un cântec simplu, pentru începători, cum recunoaște în fața copilului care-și execută exercițiile de vioară.

„Am compus-o pe vremea în care eram încă în stare să iubesc ...”

Mărturia deschide o nouă perspectivă.

Filmul se încheie cu un concert, grandios prin frumusețea muzicii compuse de Daniel Lang și interpretarea acurată, emoțională totodată, a sopranei sudcoreene, Sumi Jo. Dirijorul, îmbătrânit și urmărit de amintirea concertelor în care soția lui cânta pe scenă, redăruiește auditoriului, din sala virtuală și a cinematografului, melodia emoțiilor sale trăite.

Un film care oprește timpul, învăluindu-l într-o tăcere adâncă, readucând emoțiile refulate. Monahul singuratic plutește, totuși, ridicându-se deasupra unei lumi aparent reale.

Am ieșit pe străzile luminate de Târgul de Crăciun – care în acest an s-a deschis sub hegemonia stafiei terorismului omniprezent – , cu senzația că în mine s-au acumulat impulsuri ce mă vor urmări. Nu avuse dreptate actorul (minunat interpretat de Paul Dano) când refuzase să-l joace pe Hitler? S-a decis să transmită în viitor doar mesaje plăcute ... bune ...

Atinge-mă , te rog ...

„Noi toți ne lăsăm mult prea puțin atinși, vorbim mult prea mult”, a șoptit maseza sanatoriului, în timp ce mâinile ei culegeau informațiile ascunse, adânc, în trupul obosit.

Deci – sperând ca am reușit să te ating – îmi opresc acum șuvoiul cuvintelor, lăsând loc emoțiilor ... levitației, ce ne permite să descoperim, păstrând distanța, esența existenței ---

Așa cum mă scazi și te-adun

Sebastian DRĂGAN

Nimic, dar nimic nu mă-mpiedică
să te prind și să te cuprind, femeie,
în cuvinte, în rugă și-n predică
mă gândesc serios să te recompun în silabe
în fum și-n pietrele albe și roșii de pe drum,
apoi, abia apoi
să te descompun,
cum numai albastrele nemuritoarele astre
apun

și îți spun :
cu degetul mic
înmuiat în praf și nisip să-ți spoiesc

sus, între șolduri, înc-un buric,
d'ăla mic, numai bun de iubit
Să-ți dospesc apoi, lângă sân, da' nu pe cel
drept,
ci pe ăl stâng,
un sărut repezit, strepezit și nătâng
Așa cum mă scazi și te-adun.
Așa cum.

→ Continuare din pag. 36

Mărtisor, ne-ar întoarce fața spre frumusețile simple ale naturii.

Pe Alecsandri îl văd scriind un vodevil al căpătuiei, cu oameni care se dau în stamba, o "Coana Chirița" cu metehnele zilelor noastre. Ar umple scena cu multe personaje întruchipand pe îmbogățitii care nu știu să-și poarte cu eleganță bogăția, incuți și agramați, incapabili să producă ceva onorabil sau demn de admirație, dar care știu să demoleze orice fel de valoare. Iar pune în scenă pe cei dominați de mizerie morală, de îngâmfare, sau pe cei care își molfăie ura și frustrarea fiindcă lucrurile nu ies așa cum vor ei. O bună sursă i-ar putea fi emisiunile TV care prezintă ore întregi discuții delirante, declarații țâfnoase, vorbitul la grămadă, turuind vijelios, ori ușurința, seninătatea, dezinvoltura și aroganța cu care politicienii spun ineptii, unii mereu iritați și puși pe harță, fără jenă de ridicol, ca-ntr-un fel de bâlci. Poate ca i-ar pune să danseze pe ritmul unor manele.

Și așa, rând pe rând, aș trece prin toata istoria literaturii noastre și-mi imaginez operele lor inspirate din aceste vremuri atât de îndepărtate de ceea ce si-a dorit poporul nostru. Ceea ce știu sigur este că toți marii noștri scriitori ar lua apararea

oamenilor palmuiți de brutele contemporane, ar ridica vâlul de pe fața profesioniștilor minciunii. Ar vorbi cu compasiune despre spaima de sărăcie în care a fost împinsă o bună parte a populației, sărăcie care abrutizează pe mulți și îi mutilează sufletește. Scriind dintr-o necesitate de a discuta cu inima deschisă, ei ar pune în lumină omenescul unor marturisiri sincere, al desfășurării unor conștiințe, capacitatea de a iubi, de a medita cu înțelegere asupra oamenilor din lumea asta atât de chinuită și de bolnavă. Ar vorbi și despre romanii rămași în umbră, cei care și-au păstrat valorile omenești, oameni egali cu ei înșiși, vorbind, ascultând, așteptând, propunând cu aceeași răbdare, cumpănire și delicatețe sufletească, cu o naturalețe odihnitoare în generozitate, cu gestică reținută și privire adancă, oameni care simt în ei bucuria de a face bine ca pe o adevărată hrană, ca un combustibil care îi ridică la înălțime și le aduce primavara în suflet, românii nostri cei buni, așa cum îi știm din strămoși. Ei pot da iarăși stralucire neamului nostru, acelor oameni valoroși și cu cugetul curat ca argintul strecurat, care pot spune cu mândrie: suntem români!

De-as avea și eu cateva scanteieri din condeiul lor atunci când îmi trece cate o săgeată prin inimă !...

Iubirea din noi !

Angela BURTEA

Sfârșitul unui an nu aduce nicio încheiere și niciun început, e doar o continuare a celor începute cândva! Se numără ultimele zile, ore și clipe din

anul care se scurge ca apa râului, an care o fi trecut moderat prin firea omului, iar el, prin iscusința sa, i-o fi dat valori nebănuite sau flori de mucegai.

Au trecut sărbătorile, amăgiri ocazionale, fiindcă omul nu învață nimic din opulența manifestată fățiș, și-au etalat doamnele nurii prin ținute vestimentare, iar domnii șarmul cuceritor întru bucuria clipelor de smarald, când inimile prind culori vrăjite iar vocile, sugrumate de emoția apropierei umane, se amestecă în Univers clădind sărăcia sau bunăstarea.

Au încercat copiii să aducă în case bucuriile sărbătorilor creștine, iar ușile s-au deschis tot mai puțin, fiindcă mercantilul s-a infiltrat cu dibăcie și-n bucuria credinței de altădată, iar Nașterea lui Hristos a rămas motiv de bucurie doar pentru aceia care au deprins să trăiască întru Hristos.

Și-a alergat mulțimea după câștiguri sentimentale sau bănești, obținute uneori facil, oferind apropiaților câte puțin din produsul câștigat. Copilul n-a învățat că vârsta de aur se topește ca zăpada în palma sa și folosește pantofii cu toc ai mamei/cravata cusută în fir de mătase a tatălui mult prea devreme, încercând senzații noi; tânărul, amețit de afaceri dubioare, iubește sporadic și aventuros, ignorând șansa de-a explora frumosul, adultul probează prea devreme anumite regrete și-și frânge mâinile văzând că inima intră în fibrilații, iar bătrânul se-nchină cu gândul la ziua de mâine, de care nu mai este atât de sigur și pe care o imploră să-i mai dea o șansă.

Nici eu nu mai râd cu gura până la urechi, așa cum făceam odinioară, și prea des privesc anost în juru-mi

printre secundele timpului, căutând miracolul pierdut al poeziei de odinioară și, fără prea multă trudă și tăgadă, găsesc puterea de-a mă reinventa (un cuvânt la modă) și-a zâmbi interiorului meu, căci nimic nu este imposibil dacă se vrea.

...Înflorise macul, iar sângele se scurgea prin galbenul firelor de grâu și-mi zâmbeai șăgalnic din spatele buchetului adunat cu sfială. Mi-ai așezat la încheietura mâinii drepte brățara iubirii, maci sângerii împlețiți cu spicul plin de boabe. Era rodul iubirii cu care m-ai împresurat în ziua aceea. Apoi, ca și când nu era suficient, ai îngenuncheat frumosului din tine, mi-ai luat mâna și-ai lipit-o de arșița buzelor tale. Ți-am simțit dorul năpraznic, arderea interioară și valul plutirii în doi. Nu te cunoșteam de mult, dar te știam dintotdeauna, mă jucasem adesea cu sentimentele tale, cu privirea maiestuoasă transformată adesea în atracția irezistibilă a firii din noi, mă luasem adesea la trântă cu pornirile mele, cu impulsivitatea de-a clădi o altfel de lume.

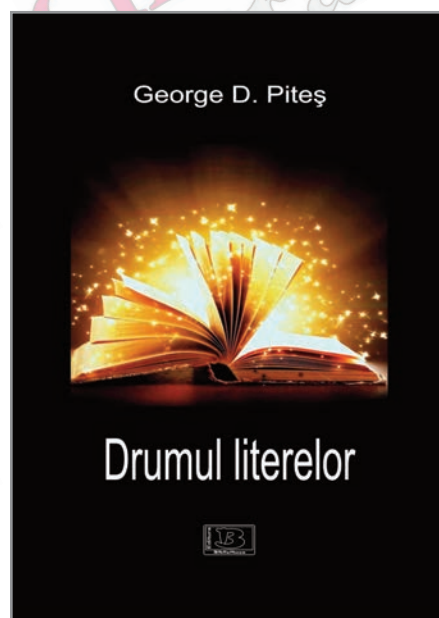
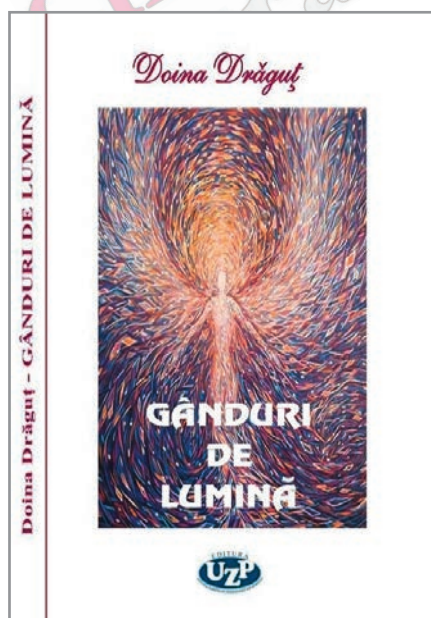
Și-atunci, în ziua aceea, mi-ai așezat dorul în brățara florilor și te-ai făcut stăpân peste ființa mea. Cedasem cu bună știință și nu regretam. Voi ai să scrii încă o filă cu puterea ta de seducție și să-mi așezi la picioare lumina nepătrunsă, pe care doar Soarele o cunoștea. Aveai ce dăru! Și ți-ai întins frumusețea sufletului ca pe-un lăicer peste peretele înghețat al inimii mele, încălzindu-l. Răbdător și plin de încredere, ai așteptat ca așchii fine de gheață să se dezlipească, sorbindu-le lacrimile întru iubire, și nu te-ai lăsat până n-ai sărutat ultima picătură din căldura inimii, care îți aparținea cu prisosință. Ai transformat tăcutul în cuvânt, întunericul în lumină, resentimentul în sentiment, urâtul în frumos, ura în iubire și ai turnat găleți de împlinire peste clipele nemuririi, strigând lumii că nimeni nu te va opri să clădești poezia vieții prin sărutul cuvântului și-al faptei.

...Iar eu am crezut în dulceața fiecărei lacrimi, lăsându-mă mângâiată de frumusețea îmbrățișărilor. Din tot buchetul am ales culoarea ochilor tăi, nedescoperită până atunci, și-am plecat cu ea în depărtarea lumii, împrăștiind-o în larg pentru a scrie fără sfială, cu roșul macilor: am redescoperit iubirea, iar viața merită trăită!

Cărți din biblioteca revistei Climare literare

Cogito

„Excesul de libertate nu generează decât haos - Franc Herbert.”

Contact: Tel. 0722 702578 ; e-mail: ioniancuvale@yahoo.com ;

web site: <http://climate.literare.ro>